

Preservar el nostre model

És hora de nous plantejaments en el tema d'immigració. És l'hora del món local, perquè els governs supramunicipals –cap d'ells- no han aportat cap resposta efectiva a les situacions que vivim cada dia. Parlo de vivències reals i del que passa –i cada vegada més- a molts municipis. Si per l'UE, el govern central o l'autonòmic els immigrants són un número o una estadística, pels ajuntaments són persones concretes, amb noms i cognoms, amb cares conegudes, històries que ens sobten i problemes que ens trasmeten.

Han vingut a buscar una oportunitat, una esperança a la seva situació. Molts s'hi han jugat la vida, han deixat família i el que coneixen... És un reconeixement que la nostra societat occidental, potser amb molts defectes, és l'única que dóna solucions tangibles i representa un clar avenç respecte de les seves. No discutiré si és millor o pitjor, però ells entenen que aquí hi ha una possibilitat que els és negada als seus països d'origen. Però hi ha uns límits a la nostra capacitat, tant general –país- com local –municipis-. Les realitats locals són molt –massa- diferents i provoquen desequilibris greus. Tot continent pot admetre un contingut i no és il·limitat. Una ampolla d'un litre no pot assumir-ne un i mig o dos, i quan es pretén fer-ho vessa. Vessar és sinònim de manca de control, de superar límits i, com a conseqüència, ineficàcia i frustració per no poder respondre. Amb el cor voldries acollir a tothom, amb el cap saps que no és possible.

La nostra societat pot admetre matisos o accents, però mai canvis de criteri, plantejaments, valors o bases que ens han portat fins on som. Han vingut a buscar el que tenim, i això s'ha aconseguit després de molts anys d'esforç per situar la societat civil per sobre de criteris religiosos o militars. Quan superem els límits, posem en perill el nostre model, la raó que els ha mogut a venir. No podem fer passos enrere.

Hem de preservar el nostre model de societat, i en conseqüència quan arriben s'han d'adaptar. Per aconseguir-ho els hem d'anostrar, els hem de formar a la nostra manera. Portes endins, i respectant les nostres lleis, és àmbit privat. Portes enfora, s'han de comportar com un membre més de la nostra comunitat, respectant els preceptes que ens han permès arribar fins on som, que en definitiva, és el que han vingut a buscar.

Sense xenofòbia ni racisme, però també sense paternalismes ni concessions absurdes. Els responsables locals, per damunt dels partits que representem, tenim les respostes perquè vivim la situació: escolteu-nos i feu-nos cas!

Jaume Torramadé i Ribas

Alcalde de Salt

El Periódico 17 de Maig

Facultat de Medicina

M'havia promès a mi mateix no entrar en el debat de la ubicació dels estudis de Ciències de la Salut – Facultat de Medicina- fins que no hi hagués la seguretat que la Universitat de Girona aconseguís tenir-los. Aquest és un moment clau perquè la discussió entre la nostra universitat i la Pompeu Fabra és intensa i la decisió és de la Generalitat. En aquest àmbit només un apunt. A més dels aspectes acadèmics que li pertocuen hi ha una raó d'equilibri territorial. Si la demarcació de Barcelona disposa de dues facultats de medicina, i les de Lleida i Tarragona una cadascuna, perquè quan es planteja la cinquena facultat catalana hi ha dubtes sobre on ha d'anar? És evident que, com a mínim, les mateixes raons que varen servir per ubicar les dues últimes han de servir per situar la cinquena. I ha de ser a terres gironines. Potser algú dirà que és un argument molt simple, però sovint són aquests els que s'han d'atendre en primer lloc quan els temes que es discuteixen es tornen molt complexos. <*><*><*><*> El nostre govern no hauria de tenir cap dubte sobre on ha de situar la facultat. Altra manera podríem pensar que menysprea un territori que té els mateixos drets que qualsevol altre per assumir el repte d'una nova facultat de medicina. I l'únic lloc on no n'hi ha és a comarques gironines. A banda, els plantejaments de Bolonya apunten a una nova manera de fer les coses, a un pla d'estudis diferent, a un canvi de visió que, situat a una distància prudencial d'on s'ubiquen les facultats amb una manera d'ensenyar "tradicional" permetrien un assaig allunyat de les naturals influències de les facultats ja consolidades i, alhora evitarien una competència innecessària sobre plans d'estudis diferents situats excessivament propers. En definitiva, una universitat diferent, allunyada territorialment i sense compromisos a priori, iniciant un pla d'estudis en una demarcació amb personal universitari i sanitari il·lusionat en un projecte nou, seria un camp d'experiència verge que podria obrir una nova perspectiva d'estudis a la demarcació de Girona i consolidar una experiència extrapolable i transferible a d'altres indrets. <*> <*/> <*> Un cop enunciat el tema i alguns motius per demanar-la a les nostres contrades, anem a la segona part: la ubicació dins del nostre territori. Opcions n'hi ha moltes i totes elles em mereixen respecte perquè responen a voluntats de gent interessada a tenir-los a prop. Fins i tot diria que quasi totes elles ben intencionades. Ho sento, dic quasi totes, perquè algunes semblen més interessades que no vagin a un determinat municipi que no pas situar-lo en el propi. A més, si ho pensem bé, probablement hi ha joc per a tothom. Jo defenso una opció concreta –no exclouent de cap altre- que a continuació vull desenvolupar. La pregunta que tracto de respondre amb tota sinceritat és: perquè proposo Salt? <*> 1.- Perquè les comunicacions amb la resta del territori gironí, Catalunya Nord i Barcelona són immillorables. A peu d'autopista, eix transversal, A-2, tren i aeroport té les mateixes avantatges –o més- que Bellaterra quan va ser escollida per la UAB per ser la seu dels tres primers cursos de la seva facultat de medicina. <*> 2.- Perquè té la mateixa distància que hi ha entre el campus de Montilivi i el del Barri Vell, establint un triangle de fàcil comunicació. I la proximitat al Parc Científic i Tecnològic és evident i notòria. És campus, conceptualment, de Girona. No és cap invent allunyat del centre real però sense ser pròpiament el municipi central. I la universitat és de tot el territori, no només de la capital.

Descentralitzar i a l'hora mantenir-se centrat. <*> 3.-Perquè hi ha una justificació històrica. Quan tothom s'averkonyia de tenir un manicomi, Salt el va acceptar. I la gent de Salt hi va viure de cares, no d'esquenes. Mentre molta gent feia "brometes" de mal gust sobre els "bojos", per a nosaltres eren uns membres més –i estimats- dels nostres carrers. És just que al municipi que va acollir la sanitat que ningú volia –la mental- se'l compensi atorgant-li la presència de la facultat de medicina. Honoraria al municipi, i especialment als centenars de pacients que varen viure anys i anys dins dels seus murs. Qüestió d'orgull? No, de dret i de justícia. <*> 4.- Perquè s'ubicaria la facultat dins de la primera corona de la ciutat real. Si veiem el territori des d'una fotografia aèria, aquest espai tanca l'extrem sud del perímetre circular de Girona-Salt. <*> 5.- Perquè quan ningú en parlava, Salt ja va cedir els primers 11000 m2 per situar-hi els primers estudis vinculats al món de la salut que finalment han estat els de fisioteràpia. Quan ningú hi creia, Salt ja va fer l'aposta. I ara seguirà odontologia, podologia i cicles formatius en l'àmbit sanitari. Mentre d'altres anaven –amb tot el dret- per la via de lletres, o la tècnica, Salt va assumir les Ciències de la Salut. Ara no seria just oblidar-ho. <*> 6.- Perquè dona continuïtat a una aposta radical del Govern de la Generalitat i dels ajuntaments de Salt i Girona. Algun d'aquests actors potser, vistes les seves declaracions, encara no n'és prou conscient. Però la millor aposta per Salt 70, Santa Eugènia i Can Gibert del Pla, és ubicar-hi un equipament potent. No pels edificis, sinó pel que representa de canvi de tendències, per la força que irradia, per la transformació que significa. Nous personatges, professors, personal, estudiants... que impregnaran i ocuparan els carrers d'aquests barris que ens preocupen tant. I si no perquè apostem per ells? Aquests barris no volen caritat, volen –volem- oportunitats. Cap com aquesta, la millor oportunitat de canviar radicalment –potser per sempre- una tendència que no és bona. A d'altres indrets –com a la vora del Trueta- tindrà la mateixa força acadèmica, però mai la mateixa força social que proposo. Si alguna cosa ha canviat substancialment Girona els darrers anys ha estat la universitat i tota la presència de gent jove que significa. Perquè no hi ha la valentia d'oferir-ho a qui més ho necessita? Els habitants de Salt, de Santa Eugènia i Can Gibert tindriem un motiu d'orgull que sabriem correspondre i una possibilitat de continuar la millora que ha significat la Llei de Barris. <*> Quin problema hi ha per situar la facultat a davant de l'hospital de Salt en terrenys de Salt i Girona que són veïns? Jo ho proposo... i ho defenso clarament. <*/> <*/> <*>

Jaume Torramadé i Ribas <*>

Alcalde de Salt.

Tradició i futur

Mantenir les tradicions és un repte que qualsevol societat o comunitat ha de procurar preservar. No és només un afany de nostàlgia o per fer memòria d'allò que l'ha portat fins on és ara, és sobretot un punt de seguretat a partir del qual construir un futur. Un futur que necessàriament s'ha de nodrir del patrimoni cultural popular i tradicional comú, i així projectar-se amb noves tendències, matisos i/o enfocaments propis del moment actual que vivim cap a la construcció d'un bagatge comú que ens identifiqui com a col·lectiu únic, singular i inconfusible entre molts d'altres que lluiten, treballen i anhelan realitzar un procés similar.

Aquestes darreres setmanes hem viscut a Salt, municipi al qual els mitjans de comunicació només concedeixen importància per parlar d'immigració, alguns fets que són dignes de tenir en compte. Hem inaugurat una nova biblioteca que és la més moderna i preparada de les comarques gironines. Ho hem fet amb l'aportació econòmica de la Generalitat i la Diputació a més a més de la del mateix Ajuntament. Però s'ha fet per gent de Salt i amb els criteris marcats per nosaltres mateixos. Hem passat d'una petita biblioteca de poble -ben gestionada, això sí- de tres-cents m² a una de 1.200 m² amb tots els avenços tècnics i logístics del moment actual. Amb un amplíssim fons de llibres, revistes, CD, DVD i altres recursos que s'aniran ampliant progressivament. Ho hem fet a la Coma Cros que ha de ser la gran factoria cultural que tots desitgem, i que amb aquesta inauguració marquem l'inici d'una oferta social oberta a tota la ciutadania. Amb aquest esdeveniment i la desaparició de les petites construccions a peu de carrer que feien de mur de l'edifici la Coma Cros s'ha fet gran. Tenim ara una altra visió. Abans mai havíem vist la Coma Cros així. Ha passat una mica com la transformació del manicomi en l'hospital de Salt. Les barreres físiques i mentals han desaparegut, i aquell vell edifici ple de suors dels nostres familiars s'ha convertit en un element clau de futur per al desenvolupament de Salt. Les institucions hem fet el que havíem de fer -encara queda molt més per fer- ara serà la voluntat dels ciutadans la que decidirà quin futur l'espera. Ocupem-la i utilitzem-la amb la dignitat que es mereix pel que significa i pel que ha estat i representat com a símbol identitari d'un poble treballador i discret.

El primer cap de setmana d'octubre s'ha celebrat la novena edició de la Fira del Cistell. Una trobada única a Catalunya que el Barri Vell ha fet seu. Hem sabut donar un marc més que digne a una tradició molt nostra, la cistelleria. Al voltant d'aquest fet s'hi ha sumat tot un seguit d'associacions i grups que l'han engrandit any rere any. Totes han aportat el seu granet de sorra particular que, sense desvirtuar-la ni una mica, l'han fet més important.

També el mateix cap de setmana Salt, gràcies a la voluntat i treball dels seus geganters, ha estat investida com a vila gegantera. S'han passejat pels nostres carrers gegants i capgrossos d'arreu del nostre país. Ens han visitat homes i dones, nens i nenes que fan de les tradicions catalanes el seu motiu de viure. No és cap professió ni un modus vivendi, és senzillament l'expressió d'un sentiment i una manifestació d'unes arrels pròpies d'aquest país petit que és Catalunya.

Gairebé a la vegada els Marrecs celebraven la Trobada de Colles de l'Eix i pocs dies després anaven

al concurs de Tarragona competint amb el millor de Catalunya. El paper va ser molt digne i encara per Sant Narcís millorat a la plaça del Vi de Girona: descarregar un tres de vuit per primera vegada! Els esforços de deu anys de vida de la colla castellera coronats per una actuació memorable!

Tot això és només per dir als saltencs que tenim motius per sentir-nos orgullosos de nosaltres mateixos i per als que no són saltencs que tenim molt a dir en temes per als quals normalment no som notícia.

Construir tot això en un municipi no és excepcional, però fer-ho en un municipi immers en una profunda transformació social i amb l'arribada de molta gent de costums i usos molt diferents dels nostres, sí té quelcom d'especial. Vol dir que hi ha un teixit associatiu viu i conscient d'on pot arribar. Mantenint les nostres tradicions i sumant-hi allò de bo que aporten els que arriben, prepararem un futur molt millor del que ara tenim. No podem ancorar-nos en el passat, però tampoc podem ignorar-lo. D'aquí vint anys les coses seran de ben segur molt diferents, però això no vol dir de cap manera que seran pitjors. Tot el contrari. Som, segurament, i ho dic amb plena consciència, un dels municipis amb un futur més engrescador de comarques gironines. Per aconseguir-ho només cal que ens ho creiem. Jo n'estic convençut, i vosaltres?

Jaume Torramadé i Ribas - novembre de 2006

No me jodas, Sebastián

És el primer que he pensat quan he sentit les declaracions del Sr. Miguel Sebastián, candidat socialista a l'alcaldia de Madrid, sobre el tema d'immigració. Opinions que han sortit a tots els mitjans de comunicació, en lletres majúscules, i destacant cadascun d'ells la part que més els interessava. Els que s'autoanomenen progressistes fent bandera de la part en què afirma que aporten més del que reben. Els que representen opcions més conservadores subratllant -amb voluntat d'escarni i de posar-lo en evidència- el paràgraf que fa referència al fet que Espanya té marge per augmentar la seva població en un 50%. Quan ho he sentit i després he vist els titulars m'ha vingut al cap la mateixa frase que va dir l'àrbitre Mejuto González al famós Rafa quan li va dir allò de «*penalti y expulsión*». Per això he decidit utilitzar-la de títol.

Després ho he llegit amb més calma i des de diferents punts de vista -diferents cròniques dels diversos diaris- i he sentit la necessitat de fer-ne un comentari des d'una òptica local. Per cert, la que menys s'escolta i la que hauria de ser tinguda més en compte pels responsables econòmics i polítics a nivell autonòmic i estatal.

Les afirmacions del Sr. Sebastián no difereixen gaire de les ja manifestades reiteradament per altres que solen parlar a l'emparedat de titulacions universitàries i d'extensos informes -a l'estil d'una tesi doctoral- pagats per entitats creditícies: aporten molt més del que reben, han fet pujar la renda per càpita, contribueixen al superàvit públic, representen el 50% del creixement del PIB dels últims cinc anys, podem assumir 200.000 immigrants més cada any, pot augmentar la població un 50%... Lamento dir que no m'interessen gens aquestes opinions que provoquen més una sotragada mediàtica que no pas un debat serè i tranquil sobre els canvis que estem vivint a una velocitat excessiva. I ho lamento perquè hi ha personatges que em fa la impressió que veuen el món des d'un laboratori. Amb les seves provetes, pipetes, tubs d'assaig i altres estris fan composicions ideals, confabulen mons idíllics, proposen raonaments teòrics i retòrics, construeixen realitats virtuals... Tot això aguanta les anàlisis més doctes i potser fins i tot les crítiques més saberudes, però no pot suportar el carrer.

Als nostres carrers és finalment on passen les coses. I és el que s'hauria de tenir més en compte a l'hora de parlar de situacions determinades i quines solucions es poden projectar pel futur. Tot el que no passi per aquí em recorda la del metge satisfet amb el seu tractament però amb el malalt enterrat. «L'operació, un èxit però el pacient no l'ha pogut superar» o «s'ha mort però amb la quimioteràpia que li hem aplicat ja no quedava evidència de malaltia». Senzillament no serveixen. No es pot donar una solució per a la immigració sense considerar el context -la societat- on conviu.

Mentida perillosa

Fa uns anys hi va haver una campanya governamental sobre els recursos naturals -l'aigua especialment- que deia (en castellà): «Si vostè pot pagar-ho, Espanya no pot.» Doncs amb aquest tema passa el mateix. Si teòricament l'Estat en conjunt s'ho podria permetre, el meu municipi no pot més. La immigració és d'aquells temes que analitzat de manera general podem qualificar-lo de

fenomen -concepte neutre-, però en l'àmbit local és quan es converteix en un problema en funció, sobretot, de la concentració en un lloc determinat. La virtualitat de les macroxifres és la mentida més perillosa quan ens acostem a aquesta qüestió. Hi ha barris, municipis i fins i tot comunitats autònomes d'aquest país que poden parlar d'immigració com si parlessin dels indis americans, del conflicte dels Balcans o de les platges del Carib. Senzillament no els afecta, no viuen la situació i per ells és com un reportatge més emès per una televisió. A d'altres no cal que ens ho expliquin, ho sentim cada dia quan baixem l'escala, ho notem en les mirades dels nostres veïns i ens preocupa a cada hora de cada dia als que tenim responsabilitats en els governs locals.

Siguem clars: hi ha temes que no admeten receptes genèriques. De la mateixa manera que algunes qüestions s'aborden des d'un concepte general i després s'arriba a la solució concreta, n'hi ha d'altres que precisen una anàlisi local i remeis concrets que necessàriament han de ser diferents -radicalment diferents- en un lloc o un altre. La realitat que es viu a Salt -no som els únics, n'hi ha i n'hi haurà més- és tan diferent de la d'alguns municipis que ens són molt propers, que no és just que estiguem en el mateix sac. I no parlo de quatre euros més per atendre els immigrants, parlo d'abordar-ho amb visions absolutament dispars.

Les regles del joc s'han de variar en funció de la realitat que es viu. En aquest cas les diferències han de promoure la justícia i la cohesió. No es pot aplicar la mateixa normativa per atorgar pisos de protecció oficial, donar plaça en una escola o atendre necessitats socials arreu, perquè l'habitatge, les escoles i els serveis socials viuen situacions molt diverses depenent del lloc del nostre territori. I que han superat amb escreix la voluntat del legislador i l'esperit de les lleis.

Les lleis no són inamovibles. Així com els canvis temporals, en usos i costums, les fan modificar, les realitats locals han de provocar el mateix. La normativa de la que ens hem dotat està clarament per darrere de la situació social. En aquests casos la igualtat -fer-ho igualitari- no representa l'equitat, no és sinònim de justícia. No *per se*, sinó perquè la realitat de la qual es parteix és molt diferent.

Deixem de parlar en genèric i toquem els problemes reals. Les diferències que podem advertir en els nostres carrers -més que la diversitat ètnica- són les que han de marcar el rumb que hem de prendre. Les situacions excepcionals requereixen respostes singulars.

Problema: els ciutadans exigeixen la solució als seus representants més propers, els locals, però aquests són els únics que no tenen la clau per solucionar-ho. Qui té la clau només ho viu a través d'informes i despatxos, qui ho viu a casa seva i als seus carrers, desgraciadament no en té la clau, i només té dret a protestar i a escriure articles com aquest.

Jaume Torramadé i Ribas - novembre de 2006

Reflexions sobre el dret de vot i la immigració (I)

Davant la proposta de PSOE i IU-ICV sobre el dret de vot dels immigrants a les eleccions municipals, sento la necessitat i l'obligació de compartir en veu alta algunes reflexions que fan referència a aquesta possibilitat. Sóc perfectament conscient del que represento. Senzillament és l'expressió d'un punt de vista d'una persona -que també és alcalde- però per sobre de tot se sent un ciutadà compromès amb aquest país i vol donar la seva opinió.

-Primer: És aquesta la proposta del president del Govern que esperàvem els ciutadans entorn al tema de la immigració? És aquesta la primera qüestió que s'ha d'abordar? Jo en tinc d'altres que considero prioritàries,

per exemple: De quina manera es posa fi a l'arribada massiva i descontrolada a les illes Canàries i per d'altres indrets de la Península? Com podem fer front a aquest fet d'una manera humanitària i clara alhora? Han estat efectives les mesures preses (?) fins ara per regular el flux d'immigrants? És responsable permetre que circulin lliurement per tot l'Estat gent sense cap tipus de document -amb connivència expressa del Govern espanyol- amb l'únic argument que «no sabem què fer-ne, a les Canàries»? Això és resoldre o alleugerir el problema o senzillament «centrifugar-lo»? Pot ser l'única preocupació del Govern -veure declaracions de fa dos mesos del subdelegat del Govern a Girona- que ningú no els exploti laboralment deixant tots els temes realment importants en mans d'uns ajuntaments que ens veiem incapaços d'assumir-los perquè ningú hi posa els recursos necessaris? De què han de viure si no se'ls permet treballar?... Aquestes i moltes altres són les preguntes que em vénen al cap molt abans de si voten o no. Crec que el senyor Zapatero fa una fugida endavant per no reconèixer el gran fracàs que està representant la seva política d'immigració. No dic que sigui fàcil, però fins ara el que ha fet no ha funcionat. No ho dic jo, li diu cada dia la Unió Europea. Però ell no escolta. Canàries i molts municipis de la Península li estan demanant respostes concretes i efectives a la situació que tenim plantejada. Ell contesta amb una resposta que no resol res i només genera noves incògnites.

- Segon: És adequat plantejar-ho d'aquesta manera, en ple mes d'agost i sense valorar-ne totes les conseqüències amb tranquil·litat i amb un debat serè i ampli? Les presses no són bones conselleres i en aquest cas menys. Probablement de tots els temes que se m'ocorren vinculats a la immigració és el menys urgent. Abans s'haurien d'aclarir les situacions compromeses que he citat en l'apartat anterior i d'altres que poden semblar a primera vista decimonòniques però que si les analitzem en profunditat no ho són gens, són plenament vigents i potser perquè les tenim plenament assumides en el subconscient col·lectiu no en valorem la seva transcendència. Temes com la família, la separació d'allò civil i allò religiós, els valors, la igualtat home - dona, la llibertat individual, l'àmbit del que és privat i/o públic, el marc de convivència i les seves normes bàsiques i fonamentals, la preeminència de l'ordenament jurídic per sobre de preceptes d'una o altra religió... Tot això i moltes altres coses han significat durant segles una lluita constant a l'Europa Occidental mentre a d'altres llocs no es consideren de la mateixa manera o simplement s'ignoren. És assumible augmentar el corpus de

votants d'una manera tan significativa sense un pronunciament a través d'un referèndum? És potser aquesta qüestió menys important que l'entrada a l'OTAN, la Constitució Europea o fins i tot que el propi Estatut votat fa poc? El que sí que puc assegurar sense cap por d'equivocar-me és que hi hauria molts més ciutadans disposats a expressar la seva opinió que en cap altra consulta feta fins ara.

- Tercer: Hem après alguna cosa dels països on miràvem -especialment França o Gran Bretanya- i que després de la seva experiència tenen gravíssims problemes d'arrelament, integració, convivència i fins i tot tolerància? Insistirem a aplicar les mateixes receptes -que han fracassat- o en provarem de noves més en consonància amb d'altres estats que demanen una acceptació individual expressa del seu marc jurídic o el coneixement bàsic de la seva llengua i els seus costums? No seria lògic que si ells vénen buscant un món millor on viure els demanéssim a canvi que assumissin els preceptes que ens han permès aconseguir-lo? Arribar fins on hem arribat no ha estat gratuït, i hem estat nosaltres, amb la nostra manera d'entendre la societat, qui ho ha aconseguit. Això no vol dir que ens sentim millors que ningú i que no compartim aquest bé tan preuat amb persones que no han tingut les mateixes oportunitats, però sí que vol dir que han estat els nostres plantejaments els que ho han fet possible i només la seva defensa i manteniment per sobre de tot pot fer que abastin tothom. L'àmbit privat és una cosa, però el comú no admet renúncies.

- Quart: El dret a votar d'una persona a qualsevol país democràtic sol anar acompanyat d'alguns condicionants: edat determinada, tenir la nacionalitat del país o d'aquells amb els quals existeixen uns vincles determinats -UE, convenis de reciprocitat-, un nombre d'anys concrets de residència... Amb quines condicions es preveu donar aquest dret? Fins ara hem sentit de tot: tothom qui tingui els papers en regla, només les persones d'aquells països amb els que hi hagi conveni de reciprocitat, d'altres demanen que sigui també per als ciutadans d'estats on ni tan sols existeix la democràcia i els drets humans són més que discutits i per tant un ciutadà espanyol no té cap possibilitat de fer el mateix... És important definir en quins termes estem disposats a assumir el dret a vot i que siguin coneguts d'una manera clara i diàfana.

Aquestes són algunes reflexions inicials i genèriques sobre els aspectes del dret a vot, podria haver-n'hi més, i especialment relacionades amb el món municipal.

Jaume Torramadé i Ribas

Reflexions sobre el dret de vot i la immigració (II)

En el tema d'immigració portem tant temps perdut -sempre anem per darrera- que ara no vindrà d'una mica més si ens portés a un debat en profunditat i finalment a un ampli consens que ens permetés establir una política d'Estat que s'apliqués tant si governen uns com els altres. No són qüestions conjunturals de les que parlem, són estructurals i que poden provocar un canvi radical en el nostre país i, per tant, cal mesurar-les a fons sense apriorismes ni desqualificacions visceralment a les que sovint, malauradament, estem acostumats. La prudència -i no els cops d'efecte- ha de presidir les decisions que s'han de prendre.

Per tant analitzem la situació fredament (sense oblidar mai que estem parlant d'éssers humans) i, cerquem solucions perquè ens hi va molt, segurament molt més del que som ara capaços d'intuir. Permeteu-me, doncs, fer una ullada a aspectes d'àmbit local entorn al tema que ens ocupa.

Primer: Perquè parlen els que tenen poc coneixement del tema i no s'escolta als qui fa temps que tenen moltes coses a dir? Aquests darrers dies els mitjans de comunicació parlen molt d'immigració - és el tema estrella d'aquest estiu un cop dominats els focs- i tenim els tertulians habituals pontificant a tort i a dret, juntament amb polítics habituats a veure la immigració des del seu despatx, des d'estadístiques i des de declaracions "políticament correctes" que no lesionin la seva capacitat de reelecció a una o altra cambra de representació, però verges en "viure-la". Només sortim els municipis com a mostra, exemple, anècdota o il·lustració gràfica d'una informació. No hi ha cap interès en conèixer realment la nostra opinió i la dels seus representants més enllà de ser considerats la cirereta del pastís. Només comptem per dir objietats o tot el contrari, buscar algun comentari forassenyat per convertir-lo en titular sensacionalista. És evident la manca d'interès per aprofundir en el tema quan ha estat escandalosa la actitud dels poders supralocals -començant per la UE i el govern central de torn- a l'hora d'abordar aquest tema. Tothom s'ha escapolit de la qüestió abandonant els ajuntaments -alguns ajuntaments- a la seva sort, iniciativa o voluntat per trobar solucions. Qui no es pot escapar és l'ajuntament perquè el immigrant que hi arriba -amb o sense papers- és una persona que la pots veure i tocar, que és real i no un simple nombre d'una estadística.

Segon: El que passa és novetat o la novetat és que l'han descobert els "mitjans de comunicació"? El que ha passat aquests dies ve passant des de fa molt de temps. No és nou malgrat les declaracions de ministres i consellers vagin en aquest sentit. Aquesta resposta forma part d'una política preestablerta del "calla, calla... si ningú no en parla és que no existeix". De la mateixa manera que una mentida mil vegades repetida es converteix en una veritat, una veritat que no surt als mitjans de comunicació no existeix. Fa tres mesos, des de Cassà de la Selva i Salt varem denunciar el mateix. Immigrants abandonats al mig del carrer amb la connivència del govern central. Es va negar inicialment, després varen donar una xifra ridícula -divuit persones havien arribat a comarques gironines des de les Canàries-, que els darrers dies ha anat augmentant a mesura que es veia que no era creïble per a ningú.

Tercer: És positiva la concentració dels immigrants a determinats municipis? Ajuda al seu procés

d'integració? Si el nombre d'immigrants que tenim a alguns municipis -i cada vegada aquest percentatge és més gran i afecta a més pobles- estes més estès, aquesta alarma s'hauria manifestat abans. Però existeix la complicitat dels que pensen que mentre no afecti el seu municipi, el problema no va amb ells. Greu error. I això és el que passa ara. La taca d'oli es fa més gran i alguns dels que pensaven que mai els arribaria se l'han trobat a sobre. I ara descobreixen el problema.

Quart: Una altra fallàcia molt estesa és la de dir que tothom té dret a viure on vol. No és cert: tothom viu allà on pot. El matís és significatiu. "Si volen venir a Salt, ningú els hi pot negar" diuen des d'instàncies supramunicipals. És veritat que des de l'ajuntament no es pot fer res, que tota comunitat tendeix a ser gregària i a ajuntar-se, però no ho és menys que la raó última ha estat que el urbanisme dels 70 -una desgràcia i una malifeta de la que no en som responsables nosaltres- ens ha condemnat a tenir el parc d'habitatge més assolible per la gent nouvinguda dins l'àrea urbana de Girona. Llavors, on han d'anar? Allà on poden. Mentrestant, la política d'habitatge social, la única real que podria redistribuir legalment i de manera lícita la immigració, queda a criteri dels ajuntaments que, sense cap mena de vergonya, només la fan pels "fills d'aquells que porten tota la vida al poble" i així no marxin. Ara això sí, disparen el creixement dels seus polígons industrials per augmentar la seva riquesa i la dels empresaris utilitzant la mà d'obra -entre d'altres- dels immigrants que arriben. "Vingui vostè a treballar, contribueixi a enriquir-nos..., però els seus temes socials, d'escolarització, sanitaris... els ha de resoldre on resideix. No hauria d'haver-hi una coordinació efectiva d'aquesta situació?

Cinquè: Podem assumir tot el que ens arriba? Més enllà, podem oferir un creixement continuat i sostingut del nivell assolit a tothom que ens arriba? Potser sorprendré algú amb la resposta, però crec sincerament que encara sí. Sí, quan parlem de grans nombres -Espanya, Catalunya-, però rotundament no quan parlem d'àmbit local. Fins ara, només parlem dels que arriben, però ningú parla del que passa portes en dins. Els que hi ha -i alguns més- es poden assumir però no d'aquesta manera. Si Catalunya ho pot sostenir, alguns municipis no podem més. Existeix un continent i un contingut i aquests, per definició, un i l'altre, són limitats. Però hi ha un component més important, i és la seva distribució.

Catalunya com un armari, té calaixos -els ajuntaments- i de la mateixa manera que no posem tota la roba en un sol calaix no podem pretendre que la realitat de la immigració sigui assumida només per alguns ajuntaments -els que tenen un barri vell deteriorat o habitatge a baix preu- mentre els altres estan buits. Aquí és on calen polítiques diferents a les que s'ha fet fins ara que ajudin a un repartiment més equilibrat. Ho necessita el país, ho necessitem els ajuntaments que en aquests moments estem saturats i ens ho agrairan els immigrants que podran ser acollits en millors condicions. Mentre la qüestió de la immigració només continuï essent tema d'alguns ajuntaments no resoldrem res.

Jaume Torramadé i Ribas

Final de curs Fisioteràpia 2006

No és habitual disposar de l'oportunitat de dirigir-te a un públic universitari amb motiu de la lliçó final de curs, i per tant vull agrair en primer lloc a la direcció de l'Escola aquesta possibilitat. Així com també demanar la benevolència de la sala i en especial dels estudiants ja que el que els explicaré potser té poc a veure amb les classes a les que vostès estan acostumats i potser encara menys amb els continguts habituals d'una lliçó universitària. Però, espero que al final de la disertació entenguin els meus motius per fer-ho així.

Avui m'agradaria parlar de diversos conceptes, tots ells molt coneguts però per aquesta mateixa raó queden en el racó d'allò del que no cal parlar-ne. Ens dóna la sensació que o bé ja ho sabem tot sobre ells i per tant és una obvietat tot el que es pot dir, o bé que són temes poc importants i que no val la pena destinar-los el nostre temps o un darrer o bé, i és que els hem envoltat d'una àura decimonònica i així, considerant-los antiquats i gairebé retrògrads, ens estalviem de reflexionar-hi. Probablement en els nostres pensaments més íntims res de tot això és així, però som fills d'una societat concreta que cada vegada va més depressa, i que deixa en mans d'uns quants "pensadors" oficials la decisió sobre el que cal i el que no, el que és correcte o incorrecte, el que és progressista i el que és ranci i després, amb un sentit de ramat que diu ben poc a favor de la lliure decisió de cadascú de nosaltres, ens apuntem i validem la conclusió que per aclamació popular, en massa i sense criteri propi, ens és oferida.

És potser la malaltia més greu a la que estem exposats? No sé si és la més greu però segurament la més extesa com a societat. És una malaltia que provoca l'anestèsia, la indolència, la indiferència i el conformisme de molts dels seus membres. Amb aquesta mania de córrer, resulta més important dir que has estat a vint capitals europees que conèixer-ne una amb una certa profunditat, posseïr més que disfrutar, imposar més que raonar, rebre més que donar, estar o tenir més que ser... aquesta pèrdua del gust per l'aturar-se i pensar ens fa anar tot el dia amb l'ai al cor buscant solucions immediates, concretes, segures a qüestions que no en tenen, o com a mínim no d'una manera tan elemental. Busquem receptes miraculoses per tot, fàcils d'aplicar, ràpides, còmodes i sense -o el mínim- esforç.

En definitiva del que jo avui volia parlar-los és de quatre idees: la Universitat, la vida -i la mort-, el sentit de compromís amb un mateix i amb la societat que ens ha tocat viure i finalment l'èxit. Com els deia al principi són per tots conegudes, i ja els adverteixo no els diré res que no sàpiguen, però a vegades és bo posar sobre el paper -o escoltar- allò que creus que ja saps encara que només sigui per sentir-te una mica bé i poder dir: aquesta lliçó no cal que la repassi perquè ja m'ho sé tot.

Tots vostès han rebut i probablement assimilat els conceptes, missatges, instruccions i temari del curs present, però massa sovint s'oblida que ser universitari no és el mateix que passar uns anys de la vida a la universitat. Hi ha molta gent amb títols -i d'universitats molt prestigioses- però que mai seran autèntics universitaris, senzillament no han entès res.

Han entrat a la universitat com aquell que entra en un supermercat a buscar -comprar- el que

necessiten per subsistir. O potser encara d'una manera més superficial, era el que venia després del batxillerat i han actuat des d'un punt de vista mecànic, amb la lògica que tenien programada. Alguns ni tan sols ho han fet per iniciativa pròpia, seguien una tradició o el desig familiar. Potser s'han esforçat molt per aprendre tècniques i continguts molt complicats i difícils arribant finalment a resultats acadèmics notables que els permetran exercir una professió que els donarà uns ingressos suficients per poder viure. Si algú de vostès es troba en aquesta situació encara està a temps de canviar i arreglar-ho.

Perquè els dic això? Perquè avui no em preocupen els continguts, m'interessa el continent.

M'interessa parlar de vostès com a persones, no com a simples estudiants d'una carrera. Entenc que si han arribat fins aquí són tots vostès perfectament capaços d'entendre, repetir, aplicar i fins i tot en el futur, ensenyar tot allò que avui els expliquen. Però tinc dubtes -i vull posar l'accent- en si sabran transmetre allò que d'una manera intangible significa estar a la universitat.

Cada edat té les seves característiques en relació al procés d'aprenentatge: primer els hàbits, després els valors, més tard el jo respecte de l'entorn i els altres, la inseguretat en un mateix i el procés de rebel·lia, la sensació de pertànyer a un grup i el conflicte amb la societat, els dilemes amb els sentiments... i finalment arriba un moment de recerca d'una resposta ordenada i coherent -potser d'una manera inconscient, però raonable al cap i a la fi- a la presència d'un mateix en el món.

Anem a l'aforisme clàssic d'allò que un vé a aprendre a la universitat: Saber, saber fer i saber estar. Ja els deia que no dubto de que saben o sabran, i fins i tot estic convençut que poden saber fer tots aquells procediments objecte d'estudi durant la carrera. Del que ja tinc més dubtes és de si durant la seva permanència a les aules universitàries aprendran a saber estar en el més ampli sentit de la frase. Les tres afirmacions seran fonamentals en el transcurs de la seva vida: les dues primeres els permetran viure materialment del que hauran après, la darrera els permetrà conviure amb els seus congèneres i el que potser és més important, amb si mateixos.

Durant aquesta època universitària és el moment idoni per reflexionar sobre el posicionament personal en aquest entramat tan complex que és el món. No és que no es pugui fer al marge de la universitat: seria un reduccionisme absurd per la meua part i un elitisme imperdonable precisament i d'una manera encara més greu per un universitari.

La universitat ha de provocar el dubte per obligar l'estudiant -que després serà graduat, doctor o professor- a una recerca permanent. Només un mantindrà la categoria d'universitari -no se me n'occorreix cap més important que aquesta- si troba noves fites, nous objectius, noves incògnites per resoldre. El mantindrà viu intel·lectualment mentre busqui. Però la feina de la universitat no és que només s'interessi per aspectes professionals -això qualsevol aficionat a un tema ho fa-, és que reflexioni més enllà. L'universitari ha de mantenir un diàleg permanent amb sí mateix i el seu entorn, fent-lo avançar en els aspectes humanístics que informen la vida humana.

Passem com a exemple del que els dic al segon apartat de temes que vull comentar: la vida i la mort. Vivim d'esquenes a la mort. Aquesta és probablement l'afirmació més categòrica que faré aquest matí. No és una opinió, és una realitat que tradueix la por de l'èsser humà a la finitud. No deixa de ser sorprenent que la societat occidental, amb una fortíssima tradició cristiana i amb arrels que permeten

una esperança de transcendència, visqui tan descaradament d'esquenes a l'únic fet cert absolutament, repetitiu inexorablement i irresoluble definitivament en la vida d'una persona. La mort és el concepte antagònic a la vida des d'un punt de vista material, però no hauria de ser així si ens atenguéssim a la càrrega filosòfica-religiosa que ha impregnat la civilització occidental des de fa més de vint segles. I aquesta visió hauria d'haver desenvolupat recursos metodològics i dialèctics en aquesta línia. I fruit d'aquest discurs s'hauria d'entendre des d'un punt de vista genèric la mort com un concepte complementari i continu a la vida.

Però no ens enganyem, aquest no és un problema nou de fa quatre dies. Des de sempre ha estat un conflicte present en tot el món de tradició cristiana. La creença ha anat per un costat i la manera de viure-la ha anat per un altre. No és el meu objecte d'avui -ni ho sabria fer prou bé- entrar en la disquisició del perquè d'un comportament tan poc conseqüent ni en fer conjectures del seu origen. Només m'atruvia a apuntar novament a la por a allò desconegut, del que no podem tocar o no podem comprovar. I aquí seria una falàcia fer esment a un esperit científic o positiu per defensar aquest posicionament. Si fos així, arribaríem potser a conclusions dures, però al menys en parlariem. Avui em limito a constatar un fet: hem imposat una cortina de silenci davant una situació que, ens posem com ens posem, succeirà. És un tema tabú. Només existeixen dos fets a la vida que obligatòriament es repeteixen en totes les persones: el naixement i la mort. No podem fer res en el primer i ens neguem a parlar del darrer.

Amb els estudis que hem realitzat vostès i jo, i per tant per la professió que hem escollit, ens trobarem amb freqüència davant la mort o processos en certa manera que l'acompanyen o són paral·lels, com per exemple, l'envelliment. Aquest comentari que els faré ara no és fruit de cap filòsof reconegut que puguin citar -al menys que jo sàpiga-, és només pel fet que sóc una mica més gran que vostès i m'he trobat sovint davant d'aquestes situacions.

Els pacients que es moren ho saben. Tots però, tampoc desitgen la confirmació del fet d'una manera brutal. Tota generalització comporta en sí mateixa una falsedat perquè sempre hi ha excepcions, però la immensa majoria prefereixen un somriure, una abraçada, un acompanyament empàtic i deixar un dubte, una incertesa sobre el seu futur abans que una sentència definitiva i confirmatòria del que per intuïció ja saben. No cal ser brutal i entestar-nos en que compreguin amb tots els ets i uts que el seu procés vital s'acaba. Com ho podem fer si ens hem passat tota una vida negant aquesta realitat? O com a mínim sense fer res per preparar-ho? Es com agafar a qualsevol persona i obligar-la a entendre xinès en quinze dies i a sobre esperar que se senti reconfortat. No havíem quedat que no calia aprendre xinès? Doncs perquè ara que ja no em queda temps d'aprendre'l bé ho tinc que fer? Raonablement no es pot entendre i racionalment no té cap sentit.

Tenim els coneixements de com comportar-nos davant les situacions més inversemblants, ens donen teories i xerrades per assumir i tractar temes que potser, amb sort, ens els trobarem un parell de cops durant tota la nostra vida, però ningú ens prepara per les coses realment importants: el procés d'envelliment, la mort, ser pares, viure en parella o fer que el meu entorn sigui una mica més feliç gràcies a la meva petita aportació. A aquests temes reaccionem d'una manera pueril embolcallada de la bandera de la llibertat: que tothom faci el que vulgui!. I ens oblidem que el que realment diem és:

Que tothom faci el que pugui. Voler i poder són verbs molt diferents. O inclús encara més descarat i elaborat: Jo no puc entrar en la llibertat dels altres, no tenim dret a posar-nos-hi. Quan en realitat volem dir: que cadascú s'espavili i es mengi el seu marrón. Ho fem per egoïsme? Individualment penso que no. És només una actitud defensiva davant una agressió -l'única realment segura- de la que ens hem passat tota una vida tapant-nos els ulls. Quan arriba, no sabem què fer. Ens han preparat mentalment per ser immortals i només mitjançant cops que ens dóna la vida -accidents, desgràcies familiars, vivències de malalties- tornem a la realitat. Però només per uns moments o dies, preferim oblidar-ho i tornar a l'autoengany i fer com si no anés amb nosaltres.

Només amb el compromís amb un mateix i amb la societat que ens ha tocat viure pot l'universitari resoldre el seu conflicte personal per retre un homenatge a la meravella que és la vida. Com poden veure entro sense embuts en el tercer apartat que els volia exposar avui. Dins del saber estar -i com a part essencial d'aquest aforisme clàssic per l'universitari- hi ha l'actitud de compromís. Qualsevol mena de compromís passa, abans d'obrir-lo a l'entorn, al món, passa deia per una decisió personal en que el jo és el protagonista. No pots assumir compromisos que trascendeixen el jo si no ets capaç de mantenir aquells que tens amb tu mateix. Al menys no ho pots fer d'una manera sincera. Pots representar-los com en una funció de teatre, pots interpretar-los com el millor actor del món. Però com millor ho facis, si no ets sincer, et sentiràs més fals i t'acompanyarà la buidor del que no creu en el que diu o fa. Per una persona que pensa -obligació ineludible de l'universitari- no existeix res més trist que no fer el que raona.

Vida i compromís estan íntimament lligats i és l'essència de l'esperit universitari. Comprometre's amb un mateix és el pas previ i ineludible per fer-ho amb l'entorn. Però comprometre's és una exigència que comporta dificultats. Ser fidel als propis pensaments i principis sol provocar maldecaps. És més senzill transigir i ser condescendent, adaptar el comportament a allò que és més acceptat pel conjunt malgrat xoqui amb les idees pròpies. Però si no ets sincer amb tu mateix no podràs transformar res, i la teva aportació a la millora col·lectiva es perdrà.

D'aquesta manera, a sotavent i protegit de les inclemències de la societat és molt probable que sobrevisquis, però no viuràs. Pots anar fent, anar tirant, essent un més, amotllant la teva singularitat a l'acceptació del conjunt i al beneplàcit de la societat. Res més contrari a l'esperit universitari, la lluita forma part del dia a dia i és a través d'ella que es manté el tó i la independència de criteri.

Un cop decidit fer front al món, estàs preparat perquè el compromís personal vagi més enllà. Tens un món que espera la teva aportació. Fes-la! No hi renunciis! Pensa que ni tan sols tens dret a renunciar-hi. Tens una obligació d'ajudar a millorar el que has trobat. Tan sols això.

I finalment arribem al concepte d'èxit. Aquí estic parlant d'èxit personal -com a ésser humà- no de l'èxit professional encara que aquest és una part important del primer. Però no fins el punt de confondre'ls i supeditar el reconeixement públic general i el particular del sector professional o laboral al triomf com a persona. El triomf definitiu només pot aconseguir-se partint del coneixement i acceptació de les premisses que abans hem anat desgranant. La voluntat de l'universitari de no rendir-se davant les dificultats i mantenir-se en una recerca constant de les incògnites que ens assetgen com a individus -saber estar-; l'acceptació de la finitud de la vida i per tant que el temps del que

disposem és limitat però no determinat quantitativament -hi ha un final segur però el moment és incert-; que el compromís personal, familiar i amb l'entorn permet aportar des d'una opció individual la lluita necessària per transformar.

Un universitari ha de ser un bon tècnic, un bon professional, però no només aquestes virtuds. N'ha de tenir d'altres i potser, només potser, llavors enlloc d'anar més depressa aprendrem a preguntar-nos a on; valorarem el viatge com un procés de maduresa que ens pot fer més savis -encara que de ben segur no ens faci més rics-; entendrem el valor de les coses petites; que hi ha coses que no ténen preu, no es poden comprar però el seu valor pot ser incalculable i només te les poden regalar; que encara que tot sembli complicat val la pena treballar per fer les coses senzilles; que comprometre's no vol dir renunciar a res sinó entregar-se a una tasca més elevada...

Acabo. Ja els he dit al començar que seria diferent. Tot el que avui els he explicat ja ho sabien. Són qüestions que no formen part del temari de les assignatures però estan en el rerafons de moltes de les activitats que realitzem i no es bo ignorar-les. Existeixen, ens agradi més o menys hi són.

Aquests només han estat uns breus apunts sobre idees que m'han anat sorgint a mesura que em preguntava que els podria dir en aquesta lliçó final. No tenen cap més aspiració que haver-los fet pensar una estona i si això ha estat així ja han complert la seva funció. Però recordin una cosa, tenen una vida, personal, intransferible i única. El manual d'instruccions per més que el busquin no el trobaran. Han de fer com es fa amb els programes nous d'ordinador, usint-los. Utilitzin la seva vida, li han de treure tot el suc possible, gastin-la... A partir d'aquí els toca a vostès, la responsabilitat és seva.

Jaume Torramadé i Ribas

La nostra festa

Vint-i-set de juliol. S'ha acabat la Festa Major i no volia deixar passar aquesta data sense fer-ne un petit balanç.

Han estat sis dies d'intensa activitat musical, cultural, d'esbarjo i d'actes en general que ens han permès gaudir a nosaltres i a tots els que ens han volgut acompanyar de les múltiples possibilitats que té Salt.

Hem gaudit d'esdeveniments multitudinaris com el pregó -amb un Queco Novell incommensurable-; les audicions de tarda, el ball de nit i els concerts pels més joves -en el lloc adient que ens mereixíem des de fa temps, l'era de Cal Cigarro-; la diada castellera -amb uns Marrecs tornant a ser amb molt esforç i per dret propi una autèntica colla de vuit-; el Correfoc pels carrers del Barri Vell -un recorregut i uns diables amb sabor autèntic-; la cercavila de gegants, el concurs de colles sardanistes, la XX Festa de l'Esport, les havaneres o el castell de focs de fi de festa.

D'altres de format més petit però no per això exempts d'importància i relleu. Entre ells cal destacar l'exposició temporal "La Coma-Cros, el relleu" d'en Josep Maria Oliveras -un espai de retrobament per a molts treballadors de la fàbrica i que dona pas a la transformació d'indústria tèxtil a factoria cultural-; l'exposició fotogràfica "Salt: ahir, avui i sempre" de l'Agrupació fotogràfica de Salt -una visió nostrada de la vila-; la presentació del llibre "La infantesa esvaïda" d'en Joaquim Riera -en Quim de Cal Calçó- amb il·lustracions de Pilarín Bayés -una imatge divertida, tendra i juganera del Salt a l'entorn de la guerra civil des d'una visió d'infant-; la primera exposició multidisciplinària de pintures, escultures i repussats; l'exposició dels treballs dels alumnes de l'Escola Municipal de Belles Arts; les XXVIII simultànies de Festa Major organitzades pel Club d'Escacs, la Trobada d'Intercanvi de Plaques de Cava o els espectacles infantils.

Capítol a destacar són els nombrosos sopars de carrer que donen un aire de bon veïnatge, permeten tertúlies i intercanvi d'opinions en un ambient relaxat i ajuden a fer temps fins l'hora d'anar a l'era a ballar o escoltar música.

Amb tot això hi ha guanyat el veritable protagonista de la festa, els ciutadans i ciutadanes de Salt, en definitiva, el poble. Perquè de res serveix tenir una festa si darrera no hi ha una gran participació de la gent. I és precisament això el que avui més voldria destacar, la nombrosa presència de saltencs a tots els actes d'aquesta Festa Major que l'han fet seva i l'han convertit en una gran Festa.

I si cal destacar algú, s'ha de fer per felicitar en primer lloc als membres de la Comissió de Festes que porten mesos treballant per fer-nos gaudir d'aquests dies. Han treballat de valent per obtenir aquest resultat i es mereixen el nostre agraïment i la nostra felicitació més sincera i demanar-los que continuïn treballant en aquesta línia que garanteix un futur encara més esplèndid. També una felicitació ben merescuda per tots aquells que heu treballat d'una manera o altra per la festa: membres d'entitats, organitzadors de sopars, treballadors de l'Ajuntament...

A tots, moltes gràcies!

Visca la Festa Major! *Jaume Torramadé i Ribas*

Ens cal molta mònita (1)

Aquests darrers dies hem patit a Salt i a Cassà de la Selva una situació que representa el sùmmum dels despropòsits en matèria d'immigració. És per això que vull deixar constància per escrit de la situació només per exemplificar allò que no s'ha de fer... i per esperonar les autoritats competents a no repetir errades que comporten la impotència i l'enuig d'ajuntaments i ciutadans i la desesperació dels immigrants.

Parlaré del que conec de veritat, que és el cas de Salt. Ho faré de manera resumida, obviant detalls i referint-me només a allò que és significatiu.

Ens arriben al nostre municipi tres grups de quinze, setze i sis subsaharians sense cap tipus d'identificació, en el període comprès entre el 26 d'abril i el 15 de maig. Són detectats pels serveis socials municipals i les ONG (Càritas i EINA) i s'activen els mecanismes d'acolliment previstos en les situacions d'arribada de nousvinguts.

Primer problema: estan indocumentats, cap paper els identifica i per tant, no poden ser empadronats (la llei no ho permet) i no poden entrar en el mecanisme habitual d'estrangers sense permís de residència. És a dir, com si no existissin.

Malgrat això, fem el que podem per tractar-los com a éssers humans que són. Se'ls procura aliment, roba, control sanitari (un 10 pel CAP de Salt), estris d'higiene bàsica i un allotjament. Dins d'aquestes actuacions, se'ls inclou en el programa dels grups d'acolliment lingüística que té l'ajuntament i a la primera «llició» tractem de conèixer com han arribat a Salt. La concordança en les explicacions que ens donen no permet cap tipus de dubte, tots ells provenen de les Illes Canàries i després d'estar internats durant un màxim de 40 dies als centres dels quals disposa el Govern central, han estat transportats en avions a Madrid i després els han traslladat a Barcelona. Tot això, en principi, d'acord amb algunes ONG que reben diners per atendre'ls. A partir d'aquí, circulen «lliurement» per la península i han arribat al nostre municipi per la necessitat de «buscar-se» la vida.

És en aquest moment quan reclamem ajuda i col·laboració de la subdelegació del Govern ja que l'origen de la situació ve determinada per la decisió del govern de Madrid de traslladar-los a la península. La resposta que se'ns dona no pot ser més patètica i decebedora. Textualment: «Aquest no és el meu problema ni hi tinc cap competència. Les autonomies hi estan d'acord i han rebut diners suficients per assumir aquesta situació. Per mi, quan arriben de les Canàries, s'acaba el meu problema; us haureu d'espavilar amb els serveis socials municipals que teniu i prepareu-vos, que n'arribaran més!» (Francesc Francisco, subdelegat del Govern a Girona dixit). Amb carta signada i amb registre de sortida afegeix: «Instaré els serveis de treball perquè no se'ls doni feina perquè ningú els `exploti` i donaré ordres al Cos Nacional de Policia perquè els expulsi si els `troba` i es pot fer efectiva».

Només li demanàvem col·laboració per trobar la solució a un problema generat pel govern del qual ell n'és el representant a les comarques gironines! No buscàvem culpables, li demanàvem ajuda. I la resposta va ser la porta pels nassos!

Segon problema: Una ordre de repatriació a un país inexistent! Si ja han estat traslladats a la península perquè no es podien tornar al seu país d'origen (desconegut), de què serveix un paper que ningú no pot fer efectiu?

Tercer problema: Si la subdelegació del Govern fa el que sigui possible perquè no treballin perquè ningú els «exploti», de què han de viure? Jo em considero una persona respectuosa amb les lleis, però si no tinc res per menjar i no puc treballar, només tinc tres possibilitats per sobreviure: dependre dels serveis socials, pidolar al carrer o delinquir. I s'ha acabat! I no necessàriament per aquest ordre. Seguim amb les explicacions de la subdelegació. «El problema que pateix Canàries s'ha de socialitzar, no se'l poden menjar només ells, és un problema global en el qual tots hi hem de participar». La meua resposta va ser immediata, reactiva i ho reconec, gairebé compulsiva: I per què no «socialitzem» el que pateix Salt i Cassà (i tots els municipis afectats)? Sr. Subdelegat, vostè té un àmbit que és el de la demarcació de Girona, per què no compartim la immigració tots els municipis d'una manera més justa i equitativa?

Quart problema: La diàspora des de les Canàries no és cap solució, és posar el ventilador a una greu situació tot esperant que es distribueixin d'una manera que es minimitzi la concentració d'immigrants. Illusos! Qualsevol persona que està fora del seu hàbitat natural busca reagrupar-se amb gent del seu mateix origen. Encara que no els coneguin personalment. Se sent acollit on hi ha persones de la seva mateixa ètnia o origen. És una tendència innata que només pot corregir-se si s'ofereixen oportunitats a d'altres indrets o s'arbitren mesures que permetin nous assentaments. Però no ens enganyem: pocs municipis tenen interès en l'arribada d'immigrants per viure-hi, en tot cas sí que volen que hi vagin a treballar en el seu horari laboral per enriquir empreses, polígons o els propis ajuntaments de manera indirecte a través del que generen. Però de les escoles, sanitat, convivència... que se n'ocupi el municipi on viuen.

Què passa finalment? Volen anar als municipis dels quals n'han sentit a parlar per altres persones de la seva mateixa ètnia. I això provoca una concentració excessiva, inassumible en alguns llocs, mentre que en d'altres només veuen la situació a través dels mitjans de comunicació.

Cinquè problema: I seguim amb la subdelegació. «Són persones amb drets, van on volen». Mentida! Van on poden! I desgraciadament per alguns municipis (i també per els propis immigrants) acaben concentrats en barris o pobles concrets, dificultant i impeding el seu procés d'integració i participació. No és veritat que no hi hagi mesures per afavorir una distribució més justa i equitativa dels immigrants, jo n'he proposat diverses, però a ningú li ha interessat escoltar-les. És més fàcil compadir els municipis que ho patim -quina llàstima, quin problema que teniu! Ànim, estic amb tu!-, tot prenent mesures perquè en el seu propi municipi no hi arribin.

Acabo per avui i sisè problema -el de fons-: L'excés d'immigració en un municipi determinat pot

trencar el marc convivencial català que tots tenim al cap. És molt probable que els immigrants ja instal·lats -i uns quants més- poden tenir acollida a Catalunya d'una manera raonable, només cal fer-ho bé. I a més a més, estic convençut que pot ser molt positiu, es poden generar sinèrgies que ens poden permetre un pas endavant com a societat des de tots els punts de vista. Però cal no repetir els errors viscuts en èpoques passades o en països propers de l'UE. Poso un exemple: el cafè et pot agradar sol, amb una cullereta de sucre o dos o tres, però no amb la sucrera entera. Un altre: si tens un armari per posar-hi roba, no pretendràs posar-la tota al mateix calaix, la repartiràs.

Tenim un ecosistema en què l'equilibri és la base fonamental de la convivència. I un municipi no deixa de ser un espai limitat on hi viuen persones que poden tenir diferents orígens, races, creences... però sempre mantenint una proporció que permeti l'estabilitat del sistema del qual ens hem dotat. Trencar-lo vol dir problemes. Vol dir diferències que provoquen tensions, vol dir incomprendiments i rebuig.

Em nego a creure que no hi ha res a fer. Hi ha molt per fer, només calen ganes de treballar. No serveixen ni salvadors de la pàtria, ni conformistes, ni radicals, ni els que proposen solucions màgiques, ni els que tot els va bé ni aquells que diuen que res funciona. Només ens caldria més gent com amb la que en aquests dies he pogut parlar i que han assumit una situació difícil i l'han afrontat amb valentia i discreció (Eina, Càritas, treballadors de l'Ajuntament...). A tots ells moltes gràcies!

(1) Mònita: Astúcia, traces, de qui sap anar al seu fi sense alarmar la gent, de qui sap trampejar les coses.

Jaume Torramadé i Ribas

Vies mortes

Si hi ha un tema important per al futur d'una comarca, ciutat o territori és el planejament de les infraestructures que la travessen, siguin del tipus que siguin, i entre elles especialment les de transport. Immersos en el debat quotidià de les petites coses –a vegades més urgents, però mai tan importants- deixem de banda qüestions que pel seu calat poden influir de tal manera en el futur que es converteixen en determinants. A Salt en tenim experiència en els darrers anys, amb temes com la nefasta planificació urbanística dels anys 70 –és ara quan en patim realment les conseqüències- o el traçat de l'autopista –autèntica barrera física que divideix el territori-. És a dir, les decisions d'un moment concret abasten els seus efectes durant anys i dècades molt posteriors.

Per tot això, és fonamental ser coherent en la planificació, sincer en els plantejaments, curós amb el medi ambient, clar i nítid amb els ciutadans del territori –ja som grans i no volem que ens expliquin les coses a mitges- i mesurat en la despesa. Malgrat aquestes premisses res ens garanteix que no ens equivoquem, però com a mínim, ho haurem fet amb lleialtat als nostres conciutadans i a nosaltres mateixos.

El debat de la planificació de la xarxa ferroviària no s'està portant bé. Des del primer moment no es posen totes les cartes sobre la taula i s'està donant la informació tècnica d'una manera parcial i temporalment fragmentada. Per prendre decisions correctes cal tenir tots els elements sobre la taula al mateix temps. D'altra manera correm el risc de fer nyaps, superposant temes un sobre l'altre sense ser capaços de comprendre l'abast de l'afectació conjunta. En definitiva, tots els elements representats en diferents plànols –xarxa de mercaderies, TAV, carreteres, autopista...- i planificats per diferents organismes –Generalitat, ministeri...- acaben afectant un mateix territori, un mateix espai físic. I això és el que realment compta!

Per cert, algú s'ha pres la molèstia de comprovar si realment hi cap tot junt? Perquè quedin les coses clares, almenys per part meva, i com que les declaracions han anat sortint en diferents dies i diferents mitjans, vull fer un petit resum que resulti entenedor.

Primer punt: d'entrada, com a primera opció, prefereixo que a Salt no ens afecti res més. Ja en tenim prou amb l'autopista. Des del principi se'ns ha exclòs del debat del TAV adduint que com que a Salt no ens afectava el terme municipal no érem convidats a participar en la declaració d'impacte ambiental, ni en el disseny del traçat ni en el projecte constructiu. Declaracions d'alcaldes, consellers i ministres anunciant que tot aniria soterrat per Girona han farcit diaris i butlletins de notícies durant mesos i mesos. *"A Salt no us heu de preocupar per aquest tema, no us afecta"* se'ns ha repetit una i altra vegada. Doncs ara no s'hi val a treure un bypass per les mercaderies de la línia *"convencional"* a última hora, a corre-cuita. I menys a amagar-nos que servirà per passar les mercaderies del TAV, les normals i les perilloses, i els trens de passatgers que no tinguin destinació Girona.

Segon punt: Si per la raó que sigui: interessos de país, necessitats estratègiques, traçats transeuropeus... hi ha decisions que no poden dependre de la voluntat particular de cadascun dels municipis afectats sinó d'una necessitat o un bé comú més elevat, i algú amb superior criteri ha de

prendre una decisió que pot ser impopular però necessària, cal que l'expliqui de manera entenedora, transparent, sense subterfugis ni amagatalls, i per sobre de tot que sigui plenament justificable i doni una resposta definitiva al problema plantejat. Repeteixo, tots som grans i si ens considerem membres d'una societat democràtica, lliure i madura no es perquè podem fer el que volem, sinó perquè som responsables de les nostres decisions, i per ser-ho necessitem tenir la informació, tota la informació!

Tercer punt: Puc entendre que el meu punt de vista és necessàriament i de forma lògica esbiaixat. No pot ser d'altra manera, sóc alcalde d'un municipi concret. I ho tinc tan clar que estic disposat a dubtar del meu propi punt de vista, a recusar-me com a observador neutral i a declarar-me com a persona absolutament subjectiva i per tant gens equànime ni imparcial. Un cop dit això, pregunto: De què serveix gastar 670 milions d'euros –més de cent mil milions de les antigues pessetes- per soterrar el pas del TAV per Girona si necessita un *bypass* per Vilablareix, Salt i Sant Gregori? És segur el soterrament pel bell mig d'edificis i carrers? El pas del TAV i una ubicació estratègicament pensada de la seva estació podria ajudar a l'imprescindible equilibri territorial i social que ha de presidir les relacions futures de l'àrea urbana? Des d'un punt de vista medi ambiental i de defensa del territori és l'opció més sostenible? El paper ho aguanta tot, el territori també? S'han previst les necessàries relacions entre àrea urbana, aeroport, TAV i eix transversal de mercaderies? S'ha fet una projecció de futur –a vint-i-cinc anys vista com a mínim- de com serà tot aquest territori, quines necessitats tindrà i quina resposta preparem?

Podria seguir fent preguntes...però el que necessito són respostes. O almenys saber que qui pren les decisions té les respostes. Avui per avui, com a mínim, ho dubto.

Jaume Torramadé i Ribas

Salt: Futur i Festa

Encara no fa dos mesos de la inauguració de l'Espai Gironès i no és evidentment el moment de fer un balanç d'aquesta nova instal·lació, però sí es poden fer algunes reflexions que voldria compartir amb els lectors d'aquest article.

En primer lloc, que aquest espai està donant una nova centralitat al i dins el nostre municipi és una evidència. En el primer apartat perquè a partir de la inauguració d'aquest centre, Salt compta amb molta més força en l'aspecte comercial de l'àrea urbana i més enllà, en tot el context de comarques gironines. No es pot obviar que aquest complex té una magnitud i un poder de convocatòria per l'àrea d'influència similar al que pot representar proporcionalment l'Illa Diagonal, Matarò Parc o La Roca Village, per posar alguns exemples propers. En el segon, respecte d'allò que representa dins del municipi, la presència d'aquest espai acaba de configurar la façana nord de l'avinguda de la Pau i Camí dels Carlins, donant-li una dimensió i una potència que és nova per Salt. Tot aquest nou eix viari inaugurat fa escasament un any ha esdevingut un nou espai de relació a més d'una connexió amb Girona que ha de descongestionar d'altres vies intensament transitades.

En segona instància s'ha de valorar el fet de la creació de llocs de treball. Qüestió per altra banda ja comentada en anteriors ocasions però, que no s'ha d'oblidar a l'hora de fer una valoració del que significa l'Espai Gironès. Salt ha perdut els darrers temps empreses, i el que és més preocupant i realment m'importa, llocs de treball que significa autèntica riquesa. El món laboral –que és el món social sostenible- és una de les preocupacions que es repeteixen una i altra vegada a totes les enquestes que pregunten als ciutadans quins són els temes pels que mostra més interès. Doncs bé, no tenim més alternatives que transformar la realitat que vivim. Lamentar-nos no serveix de res, per tant només prendre decisions, aportar solucions i trobar respostes a les qüestions pendents, és la via per transformar la realitat. Èrem conscients de l'objectiu final del centre comercial: crear llocs de treball a Salt d'una manera directa, sense dependències de subvencions graciabils i que es materialitzés de forma immediata i sense dubtes. Ho hem aconseguit: sense embuts, el primer objectiu és, avui per avui, una realitat.

Un tercer aspecte a considerar i no per ocupar aquest lloc menys important, és el de reforçar la identitat del propi municipi. Vull manifestar el meu reconeixement als promotors per haver entès aquelles converses inicials on demanava un compromís amb la ciutat. No només en àmbits concrets laborals, socials o econòmics, sinó en tota l'extensió del concepte. La promoció del centre comercial que ha realitzat l'empresa AM ha fet bandera en tot moment del nom de la nostra vila, del nom de Salt. Insisteix una i altra vegada en la ubicació i la identitat saltenca del projecte, i no és qüestió fútil. Hem viscut –i patim encara- algunes promocions que s'amaguen de dir que són de o estan ubicades a Salt, sembla que els faci vergonya. L'Espai Gironès no, s'ha implicat, s'ha compromès amb el municipi. Si escolteu la propaganda de rebaixes que fan, per exemple, ho comprendreu.

Un quart apartat i últim, també s'han distingit per la qualitat arquitectònica del projecte. S'explica per sí mateix, el clima mediterrani, la visió de les fàbriques tèxtils, l'aspecte de carrers de ciutats

catalanes... i a més a més, ja han merescut dos premis, un en l'àmbit català –Via- i l'atre estatal –La Gaceta de los Negocios- com a millor centre comercial i d'oci de l'any. És evident que el mèrit, de moment, s'ha de posar més en el tema urbanístic que en el de negoci, ja que per aquest últim falta temps per valorar-lo.

Per acabar, s'ha inaugurat i encara quedaven coses per ultimar. És cert, però s'inaugura mai alguna cosa perfectament acabada? Potser aquí calia un "rush" final que hauria permès obrir amb més garanties, però entre obrir amb algunes deficiències i retardar-ho fins estar perfectament acabat, m'inclino per la primera opció perquè entre d'altres coses, obliga i posa una pressió afegida perquè s'acabi el més ràpid possible.

En definitiva, hem de donar temps perquè avanci l'Espai Gironès. D'entrada la base crec que s'ha fet bé. Estem en bona línia i cal consolidar-la. Ara comencem a tenir elements dels quals sentir-nos orgullosos. Veure el got mig ple o mig buit és qüestió d'actitud davant la vida. Jo sóc dels que aposten per la primera visió. Si som molts aconseguirem l'objectiu: Salt, una ciutat amb futur.

No vull acabar l'article sense convidar-vos a Festa Major. Es trasllada la zona de ball i concert a la zona esportiva, abandonant la tradicional situació al pati de La Farga. Aquest és potser el fet més remarcable de la festa d'enguany. És una aposta de futur pensant en un espai més ampli i diàfan que ja havia estat anunciat des de fa temps. Tota aposta implica un risc però entenc que malgrat tot significa una millora per a tothom. Només vull desitjar-vos que en gaudiu, que passejeu per Salt, que disfruteu de les activitats i us sentiu partíceps i protagonistes d'aquests dies.

Molt bona Festa Major!

Jaume Torramadé i Ribas

L'ampliació de l'autopista a Salt i el tancament del CAP

Habitualment des d'aquest racó mensual m'agrada escriure i parlar de coses positives. No pas per amagar-ne les que no ho són, sinó perquè trobo que sovint la balança està massa esbiaixada cap el costat de visions negatives. Repeteixo, no és que les negui ni molt menys, però les possibilitats d'èxit depenen molt de la confiança, i aquesta de l'estat d'ànim amb el que t'enfrontes als problemes. Sovint també, malgrat hi hagi un sentiment generalitzat a l'opinió pública diferent, els polítics – professionals o aficionats- som més sincers del que se'ns atribueix. Però en política la sinceritat s'ha de combinar amb diplomàcia. Perquè el que et demana la ciutadania són resultats, complir el programa que has presentat i resoldre d'una manera satisfactòria els problemes que van sorgint. Deixem-ho clar, entre ser sincer i dir tot el que un pensa hi va un món, el mateix que pot convertir un èxit en un fracàs. No pots anar pel món dient a tothom que et trobes: “ets lleig”, “estàs molt gras”, “les teves opinions són infantils” o “ets un inculte”. No pots anar trepitjant els altres, tampoc ho pots fer en el món de la política. D'aquí que moltes vegades el silenci sigui la resposta més adequada. No vol dir que siguis indiferent o no t'importi, és un acte de responsabilitat callar quan la teva aportació pot generar més crispació i enfrontament. A nivell particular pots dir tranquil·lament i de forma planera el que penses, quan ets al front d'un ajuntament sovint no pots dir el que et demana el cos sinó ser fred i pensar molt bé el que dius, encara que no coincideixi amb el que representaria un aplaudiment generalitzat. I us asseguro que això de vegades costa molt. El que has de dir no és el que vol escoltar la gent.

Diplomàcia en les relacions, sinceritat amb els ciutadans i honestedat en els plantejaments, un triangle de vegades difícil de conjugar però absolutament necessari per anar endavant. Les declaracions estridents, aquelles que obren portades i els estirabots per atreure l'atenció mai m'han agradat. Per això he esperat a parlar d'alguns temes que han sortit darrerament i que ens afecten i ens afectaran, i fer-ho des d'un espai de reflexió i no des de la immediatesa d'unes declaracions fetes a corre-cuita en funció d'un titular. Aquests aspectes són ja coneguts perquè la premsa se n'ha fet ressò, però crec que el ciutadà de Salt té dret a saber què en pensa el seu alcalde i quin és el posicionament sense cap altra voluntat i en cap cas iniciar-ne una polèmica mediàtica.

Desdoblament de l'autopista. S'ha de conjugar l'interès general amb la realitat local. Una ampliació a tres carrils per banda és acceptable malgrat signifiqui una major afectació pel municipi. És un sacrifici que haurem d'assumir però més de tres no és lògic. Aquesta infraestructura passa per un lloc determinat i s'han de tenir en compte els condicionants naturals, físics i humans. No és una autopista que passi per un espai il·limitat o en el no-res, i per tant no es pot ampliar sense entendre que té conseqüències no desitjades. A banda, és un menyspreu inacceptable que després de més d'un any d'al·legacions a la A-2 –pel nostre territori és el mateix A-2 i AP-7- el ministeri no hagi donat resposta i la sortida sigui de facto per les declaracions de l'empresa concessionària. Després ens parlaran del respecte a l'autonomia local!

Tancament nocturn del CAP. No volia tornar a entrar en aquest tema, però darreres declaracions de la consellera –Salt en serà el municipi més beneficiat- m'hi obliguen. Vull que quedi clar: no estic

d'acord en el tancament nocturn del CAP de Salt. Reconec que la competència de la decisió està en mans de la Conselleria i és la responsable de prendre la decisió. Accepto que en prengui una, encara que a mi no m'agradi. Però no insisteixin més i no pretenguin que l'aplaudeixi. Facin el que creguin oportú, nosaltres ho haurem d'acceptar. Però si la conselleria té el dret de prendre la decisió, jo tinc el dret de discrepar. Dit això, sàpiguen que des de l'alcaldia faré tot el possible perquè la decisió presa funcioni el màxim de bé. Per sobre de diferències hi ha la salut dels ciutadans i això és el que importa. Entenc la bona voluntat de millorar l'atenció domiciliària nocturna, però això era perfectament compatible centralitzant-la per tota l'àrea des del CAP Güell i mantenir obertes a la nit les portes del CAP de Salt. Ah! I sense necessitat d'augment del personal. Quan vulguin els hi puc demostrar.

Jaume Torramadé i Ribas

Objectiu 2010

Sovint se'ns acusa als que ens dediquem a la política de no ser sincers i de mirar la immediatesa de les coses per sobre del que és important i transcendent pel futur. Aquestes afirmacions porten implícites altres acusacions que vull rebatre: no explicar tota la veritat en un moment determinat no vol dir que mentim i actuar en funció de la situació puntual del moment no significa ser curt de mires. Sovint també hi ha qui s'atreveix a dir en funció del que percep que darrere de les actituds i les decisions que es prenen no hi ha cap projecte, no hi ha visió de futur ni hi ha un objectiu a aconseguir. Hi ha autèntics mestres del descrèdit personal i del desencís col·lectiu. N'està ple en els mitjans de comunicació de generadors d'opinió professionals que basen tot el seu raonament a criticar el que fan els altres sense moure's del seu ordinador, sense mullar-se. L'espectre d'augurs de la maledicència és ampli i variat: tenen una cosa en comú, no han construït mai res. Parlo en el sentit més extens de la paraula: ser capaç d'oferir oportunitats, de modificar les realitats més crues en opcions de futur, de veure darrere de cada problema una possibilitat de solucionar-lo, d'entendre que més enllà d'una barrera hi ha un aparador. En definitiva, que darrere una finestra tancada s'obre un món nou que està esperant que el descobrim.

Hi ha una premissa bàsica per formar part d'aquest grup de gent que actuen de motor veritable de canvi: assumir la realitat tal com és. No serveix negar-la –només ajuda a perpetuar-la-, tampoc és útil només acceptar-la –provoca neguit i caure en la melangia-, és únicament i senzilla l'assumpció del que està passant la font que permet la transformació.

Un cop assumit que l'entorn no és el més favorable, que existeixen molts problemes, que l'ombra dels municipis veïns dificulta el desenvolupament d'alguns projectes i que el concepte de la solidaritat intermunicipal només és una llegenda urbana, has –hem- de girar 180º els plantejaments i entendre que l'entorn és el que és i no el canviaràs d'un dia per l'altra com si fossis una fada amb la seva vareta màgica i que, fins i tot, podria ser pitjor; que els problemes no s'acabassin mai i només pots aportar el teu gra de sorra per tractar que avui sigui una mica millor que ahir i així successivament; que si l'ombra és allargada ho és tant per allò que és bo com per allò que és dolent; i que algunes llegendes excepcionalment poden arribar a succeir.

Tot plegat és una introducció per manifestar-vos la meva confiança en el futur. Sí, ja sé que no es veu, que la sensació pot ser molt diferent, que la meva visió és minoritària... Però no m'agrada fer el paper de la rendició ni m'agrada la visió del got mig buit. Per aconseguir qualsevol cosa el primer és creure que ho pots fer. I massa temps Salt i la seva gent ha sentit que era, tenia i valia menys perquè era menys valorat. I aquesta opinió ha calat i un grup nombrós de ciutadans se l'ha cregut fent-la seva, potser no de paraula però sí d'actituds. El resultat és sempre el mateix: quan perds la confiança en alguna cosa, un projecte, una idea, un poble o un país, les possibilitats que triomfi es redueixen espectacularment. És com anar a un combat pensant en la derrota o a un examen convençut del suspens. Els saltencs hem de sentir-nos capaços de menjar-nos el món. Només així ens tocarà el bocinet que és justament nostre. Massa temps ha viscut entre nosaltres el complex de l'aneguet lleig, ara ens toca ser el cigne.

Estem al costat de Girona, això no ho canvia ningú, però podem escollir l'opció de ser el pati de

darrere –dels trastos i l’herba mal cuidada- o ser porta d’entrada. No podem ser cuina ni sala d’estar, però sí qualsevol de les altres dues. Podem fer molt per ser el portal d’accés a l’àrea urbana, cada vegada entra més gent pels nostres carrers. Hi ha factors que ens van a favor: l’autopista que està passant de ser barrera d’asfalt a ser aparador de ciutat; l’hospital que recull malalts i familiars del Gironès i la Selva interior sense cap discriminació per raó de la seva malaltia, ajudant que la psiquiatria i els seus pacients siguin uns més, sense estigmes; el nou centre comercial que ha marcat el 24 de maig com a data de posada en funcionament promourà el nom Salt de la mateixa manera que el centre de La Roca va ajudar a que aquest nom deixés d’anar inseparablement associat a l’idea de centre penitenciari.

Tot això és una oportunitat que hem d’aprofitar. Fer realitat l’hospital o el centre comercial ha estat una tasca important, ara queda que nosaltres mateixos els reconeguem la importància i la transcendència que tenen pel conjunt de la ciutat. Seran el que seran, però si els valorem representaran encara una mica més. I aquesta es una feina que hem de fer entre tots.

Cal felicitar a les persones que han tirat endavant les samarretes i els adhesius de Sóc de Salt...i què?. Amb una frase han explicat tot allò que jo tracto de raonar en aquest article. M’han fet sentir orgullós del meu poble i quan ho vaig veure la primera vegada vaig sentir una fiblada especial. Nosaltres també tenim dret a viure i sentir-nos orgullosos d’on som. Si nosaltres no ho fem, algú vindrà a ajudar-nos? Hem de ser nosaltres els protagonistes d’aquesta “redempció” que permeti una nova concepció de futur.

Les coses no passen perquè sí, s’han de planificar, treballar i executar. Pensem en els darrers cinc anys: mercat municipal, Mirona, piscina coberta, parc hospitalari, centre comercial, escola bressol...; aviat també seran realitat escola de fisioteràpia, Coma-Cros i ciutat esportiva. Tot això respon a un objectiu marcat de promoció de la ciutat i de donar resposta a les necessitats dels seus ciutadans. Ja sé que podria dir altres coses que potser no funcionen tan bé, però no sempre hem de donar la visió negativa. Les positives també tenen dret a ser conegudes. I el que és més important, són les que poden actuar de motor de transformació. Generem llocs de treball, provoquem atractivitat, donem opcions de nous serveis... Podem –si volem- entrar en una dinàmica positiva i ja se sap que quan s’està en ratxa fins i tot de rebot pots fer gol. Amb cura!, no estarem exempts de dificultats i problemes, però no ho són tot.

Jaume Torramadé i Ribas

Salt 70: Un repte i una oportunitat

Des de Salt hem rebut amb satisfacció la notícia de ser un dels municipis que reben recolzament de la Generalitat dins de la proposta de la Llei de Millora de Barris. Des del nostre punt de vista era evident que els criteris i els indicadors que presentàvem eren mereixedors de ser considerats d'una manera positiva per part de la Comissió d'Avaluació, però alhora érem conscients que aquesta sensació era compartida amb d'altres ajuntaments que creien que complien amb els mateixos criteris que nosaltres. D'entrada, la nostra felicitació a qui ha fet possible acostar d'una manera real allò que "passa" amb allò que "voldríem". La realitat, un cop més, ens supera a tots plegats.

M'agrada ser sincer, i haig d'agrair a tothom, començant pels tècnics i col.laboradors de l'Ajuntament, la seva dedicació al projecte més enllà del que un polític pot demanar raonablement. De la mateixa manera, haig de valorar la participació i l'esperit dels electes locals per donar suport a una proposta de l'alcaldia que, amb una visió transversal, vol donar resposta a un repte de ciutat elevat a la consideració del conjunt de la ciutadania.

És evident que les dificultats que tenim plantejades com a municipi no poden tenir una resposta només a partir de la visió d'un sol partit: tots els grups municipals –i són sis- pensen que mereixen la confiança per resoldre les incògnites que plantegen els veïns, però la realitat és com és, i possiblement des de l'alcaldia es veu d'una manera més global, probablement per això l'alcalde se sent més sol que mai!. Bé, oblidem les disgressions particulars i anem al tema que realment ens importa.

Salt ha presentat un projecte a la Generalitat que, des d'una visió de valoració, ha merescut la màxima consideració a causa, per una part a la seva realitat –hem reflexat allò que succeix sense embuts- i, per l'altra, des d'una visió més subjectiva, l'adequació de les actuacions a realitzar ha estat absolutament coherent amb vista a les necessitats demandades per la societat.

El projecte Salt 70 no és la panacea dels problemes urbanístics, socials, econòmics, convivencials o laborals, però representa un punt de partida a partir del qual es pot vertebrar una consideració global del que ha de ser Salt en un futur a mitjà i llarg termini.

No podem permetre més bestieses -i deixeu-m'ho dir en aquests termes- des d'un vessant urbanístic, però al mateix temps no podem deixar passar les coses tal com actualment estan. Necessitem un canvi.

Salt 70 permet actuacions en tres camps fonamentals del desenvolupament de la realitat de Salt: l'aspecte urbanístic, el dels equipaments sociocomunitaris i el dels projectes pilot d'acció social.

En el primer camp plantegem la reurbanització de carrers com el Francesc Macià, els del veïnat: Josep Maria de Sagarra, Lluís Millet i Abat Oliba així com els carrers Dr. Ferran i Esteve Vila entre d'altres; actuacions a nivell dels elements comuns dels edificis: connexió a l'aigua potable, millora de façanes, instal.lació d'ascensors; compra de sòl; dotació d'espais lliures; pavimentació de carrers, arbrat, enllumenat i mobiliari urbà; instal.lacions esportives d'ús lliure...

En el segon, es considera la reconversió del Mas Mota i l'antiga escola Guimerà en dos centres cívics orientats a les associacions i activitats de les respectives zones. Hi haurà dotació d'espais perquè els serveis d'Acció Social de l'Ajuntament diversifiquin la seva oferta assistencial. Passarem, per tant, a

tenir dos punts d'atenció ciutadana, permetent d'aquesta manera acostar a més gent l'oferta dins d'aquest camp. S'ha previst també la creació d'un centre obert juvenil, equipament del que actualment no disposem i s'adverteix com a molt necessari.

En el tercer i darrer apartat, el dels projectes pilot d'acció social, m'agrada destacar el Pla Civisme i Agent Cívic, que entre d'altres coses preveu la reconstitució i reforçament de les comunitats de propietaris. Entenem que l'element bàsic a partir del qual s'ha de vertebrar l'organització municipal és precisament aquest. Des de tots punts de vista: com a eix aglutinador de les preocupacions i iniciatives dels veïns, com a interlocutor amb l'administració i com a vehicle de transmissió de les propostes a implementar la comunitat és la peça clau de tot l'engranatge. Aquest pas és previ i inexcusable per a qualsevol actuació que es vulgui portar a terme sobre els elements comuns dels edificis. Hi ha una cançó d'en Diego Torres que, per a mí, cada vegada que la sento penso en Salt. Es titula (i la traducció al català és lliure i demano disculpes avançades) "Color esperança", i ve a manifestar la voluntat de tirar endavant malgrat la realitat no sigui prou positiva. Diu la lletra "saber que es pot, voler que es pugui; treure's les pors i treure-les fora; pintar-se la cara color esperança; temptar el futur amb el cor". Doncs això és el que necessitem fer, com diu la lletra és "millor perdre's que no embarcar mai; millor temptar-se que deixar d'intentar-ho; malgrat ja ho veus que no és tan fàcil començar". Repasseu la cançó. Hem començat a tirar endavant; depèn de nosaltres que no es pari i que confiem en la nostra pròpia capacitat.

Si no hi creiem nosaltres ningú hi confiarà. És el nostre repte i és la nostra oportunitat. Només us demano que entre tots plegats no desaprofitem ni el repte ni l'oportunitat. Salt necessita de l'esforç i del treball de tots els seus ciutadans.

Jaume Torramadé i Ribas

Culpabilitat i/o Responsabilitat

Ja fa temps tenia ganes de fer una reflexió sobre una qüestió que em té preocupat. Va dirigida a molta gent que conec, la immensa majoria no llegeixen el diari i per tant passarà el de sempre: qui ho llegeix sap (o creu) que no és el destinatari, i qui l'hauria de rebre no té el costum de llegir cap article d'opinió (per què? Si està en possessió de la veritat...).

Cada vegada som tots més intolerants, dogmàtics i intransigents (amb els altres, és clar, perquè per a nosaltres mateixos sempre hi ha una explicació raonable i una comprensió magnànima que ho justifica tot). Dins d'aquest procés d'autoafirmació personal, individual i egoista, hi ha la necessitat de trobar sempre un culpable. Passi el que passi, la culpa és d'algú (altre). Fins i tot és, per aquests ciutadans, més important trobar un culpable que una solució.

Aquí rau el fons del problema, que és més satisfactori per a molta gent acusar, imputar o atribuir la culpa del que sigui, abans que raonar els motius de per què passa una determinada situació o, ja seria demanar massa, buscar solucions o alternatives per millorar-la.

Si cal fer volar la imaginació, recórrer a la mentida o afirmar allò que ni tan sols arriba a rumor... doncs endavant! És una catarsi individual i també col·lectiva. Per a molta gent sembla que s'acabi el problema quan han pogut dir: "*És culpa de ... (un nom concret)*". Això sí, no s'estan de punyetes, és necessari adjudicar la culpa a algú (amb nom i cognom). No se senten prou satisfets si el problema és de conjuntura, és una situació fruit d'un procés global o senzillament ha passat perquè sí.

Si la realitat no agrada, el primer es atribuir a algú el fet que no sigui com voldríem. Aquí cal trobar un culpable, com sigui, concret, precís i sobretot proper. No és important si realment té aquesta persona alguna cosa a veure amb el que ha passat, el que sí és fonamental és que es pugui projectar tota la impotència, ira o mala llet del personal sobre algú ben definit.

No estic parlant de la crítica habitual sobre decisions preses, o entorn d'actuacions que poden ser sotmeses al judici de l'opinió pública; em refereixo a allò que no respon a les expectatives que tenim i a més no ens agrada.

Posaré un parell d'exemples típics en el nostre municipi. El tema de la immigració. Sovint se'm demana per què hi ha més ciutadans nous a Salt que a la resta de municipis de l'entorn, i evidentment el clamor popular atribueix la culpa a l'Ajuntament. Es fan afirmacions de l'estil "aquell alcalde no ho permet en el seu municipi", "és que l'Ajuntament els ho paga tot", "m'hauré de canviar de color perquè em facin cas"... N'hi ha més i més molestes, d'afirmacions però ho deixaré aquí. Què passa? Doncs que davant d'una situació que es viu amb insatisfacció a Salt, es necessita trobar un culpable.

No s'accepta que el problema que percebem ara té l'arrel en l'urbanisme que es va fer als anys setanta (tot ciment, sense pensar que calen espais de relació, zones verdes i equipaments), que aquests pisos són venuts pels seus propietaris a qui volen i buscant el màxim de guany econòmic (el que es queda que s'espavili), que d'altres municipis no tenen aquesta alta presència de ciutadans estrangers simplement perquè no tenen les condicions (habitatge molt concentrat amb estàndards de qualitat no adequats al moment actual), obligació per llei dels ajuntaments d'empadronar tothom, que

compleixi uns requisits mínims, buit legal que ajudi a reequilibrar els moviments de població amb la finalitat d'aconseguir cohesió social... En lloc d'acceptar tots aquests fets davant els quals els ajuntaments implicats ens trobem desarmats, és més fàcil i més satisfactori donar la culpa a una persona física.

Un altre exemple. La neteja. Queixa habitual i amb raó: el poble no està suficientment net ni de bon tros. La culpa és de l'Ajuntament i més concretament de l'alcalde. Doncs bé, permeteu-me una reflexió. Per més que es netegi –i ja he dit que és millorable- si no s'acompanya d'una actitud individual molt més cívica, no servirà per a res. Utilitzem les papereres? Baixem la brossa entre les 20 i les 22h? Anem proveïts d'estrís per recollir les defecacions quan traiem a passejar el gos? Posem les deixalles als contenidors que toca i de manera selectiva?

Tant un com altre tema demanen la responsabilitat de tots, en el primer cas per entendre l'abast de la qüestió de manera racional i no visceral, i en el segon per prendre de manera activa –cadascú amb el seu comportament diari- un posicionament a favor del manteniment dels nostres carrers.

Que quedi clar, jo em sento responsable del que passa al meu municipi, de fet sóc el màxim responsable pel càrrec que ocupo. Ara, d'aquí a sentir-me'n culpable hi va un món. I aquesta diferència no és circumstancial ni es tracta d'un joc de paraules. Considero que cadascú, personalment i de manera intransferible, ha d'aprofundir-hi. És a partir de la responsabilitat que es pot demanar complicitat, il·lusió i implicació per a compartir un projecte. Mai pot funcionar des de la culpabilitat. Col·laborem-hi.

Jaume Torramadé i Ribas

És el tramvia la solució per comunicar Salt i Girona?

És el tramvia la solució per comunicar Salt i Girona? L'eix passeig dels Països Catalans–passeig d'Olot donaria resposta a aquesta possibilitat? Arran del projecte fi de carrera d'en Jordi Alegre tenim un punt de partida per plantejar-nos aquesta opció. D'entrada és d'agrair la consideració de l'autor a l'haver-nos escollit com a municipi per realitzar aquest treball. A més, l'enfocament del tema tant des del punt de vista tècnic com econòmic permet una visió ampla de tota la qüestió.

A les primeres preguntes no tinc avui per avui respostes definitives, però sí m'agradaria aportar alguns punts de vista per encetar una reflexió amb tothom qui s'hi vulgui afegir.

Les comunicacions regulars Salt–Girona des d'un punt de vista de transport públic es limiten a l'autobús de Teisa que manté una freqüència raonable pel carrer Major i Països Catalans. Amb l'entrada en funcionament del Parc Hospitalari, la millora de la zona esportiva i l'any que ve la inauguració del Centre Comercial situat al Pla de Salt, així com el creixement que s'està produint els darrers anys cap el sud, cal fer un disseny més apropiat dels circuits a recórrer per arribar al màxim nombre de potencials usuaris.

L'estructura de poble lineal que tenia Salt fa anys s'ha anat perdent amb el creixement cap a la vessant sud. Aquesta tendència eixampla el nostre municipi en sentit nord-sud, que adopta un aspecte molt més circular però no radial, ja que no ha estat el creixement a partir d'un nucli central, sinó d'una successió històrica de creixements fortament condicionats per eixos viaris: en el passat el carrer Major, després el passeig Països Catalans, ara el vial Sud (ben aviat passarà a dir-se oficialment avinguda del Pla de Salt) que s'han anat superposant com capes una sobre l'altra.

Deia abans que el funcionament del servei de transport amb autobús és raonable però cal millorar-lo de totes totes. En aquest apartat el fet anunciat per la Generalitat d'estudiar la implantació d'un sistema conjunt de transport pels municipis situats al voltant de Girona pot donar un bon resultat sempre i quan s'atenguin les particularitats i necessitats de cadascun. Una autoritat del transport per a tota la zona facilitaria les comunicacions i unificaria criteris, i permetria alhora, una racionalitat a tota l'àrea i un augment de les interrelacions. Serem més propers perquè estarem més ben comunicats.

La possibilitat del tramvia hauria de ser analitzada pels ajuntaments de Girona i Salt i aquesta autoritat del transport. Entre d'altres criteris hauria de tenir en compte les coses a favor i en contra que té la idea (i no tothom veu els conceptes de la mateixa manera).

Des del punt de vista econòmic una primera aproximació parla d'uns 34 milions d'euros per establir una línia des del cementiri de Salt a la plaça d'Europa de Girona. És una inversió molt important de la qual no se'n pot parlar alegrement. S'ha d'anar amb molta cura ja només per la quantitat de diners que s'hi haurien d'esmerçar. A favor tindria que en el propi estudi de l'autor i agafant la previsió d'usuaris més baixa de les considerades, el servei no seria deficitari en cap cas. És a dir, que el sistema d'explotació que es decidís –directe, concessió, empresa mixta...-no dependria d'injeccions periòdiques de diner públic per eixugar dèficits.

Des del punt de vista tècnic significa hipotecar amb un caire permanent una part important de Països Catalans i passeig d'Olot. Segons l'estudi ocuparia un carril de circulació per banda i la mitjana, uns

12 metres d'amplada. Es reduiria la circulació particular en aquests carrers a només un carril per sentit. Això avui per avui ja el faria segurament inviable si no estiguéssim a punt d'inaugurar el vial Sud. Tot i les previsions que ens parlen d'una reducció en el trànsit de Països Catalans a costa d'aquest nou vial, els propers mesos ho podrem saber d'una manera fefaent i no sols mitjançant estimacions. És millor augmentar el nombre i freqüència d'autobusos, establir nous circuits o fins i tot estudiar carrils segregats per transport públic? Probablement no representen una inversió econòmica tan important i són més flexibles en la seva utilització, ja que no condicionen d'una manera tan radical l'urbanisme i la mobilitat.

Des d'un punt de vista mediambiental és probable que el tramvia sigui més ecològic i més sostenible, però condiona més fortament i amb caire més permanent el paisatge urbà. D'altra banda garanteix regularitat, rapidesa, no es veu afectat pels usuaris particulars i pot garantir amb més certesa la connexió amb altres mitjans de transport públic. A mig termini segurament facilitaria un equilibri urbà i social en tota la zona del seu recorregut ja que permetria veure-la com un continu minimitzant les diferències.

Quants ciutadans deixarien el cotxe a casa per utilitzar un tramvia? La reducció del nombre de carrils de circulació, com afectaria la mobilitat? Col·lapsaríem el trànsit més o actuaria de regulador i distribuïdor? Seríem capaços d'establir unes tarifes realment econòmiques i atractives per als usuaris sense condemnar el servei a un dèficit que el pagaríem entre tots per via indirecta?

És un tema que tot just s'enceta, que s'ha d'analitzar en el context de tota la mobilitat de l'àrea urbana, que segurament no ens podem emmirallar amb els problemes que hi ha hagut a Barcelona però els hem de tenir presents i, en definitiva, cal valorar-lo des del punt de vista d'una millor connectivitat, relació i cohesió social entre zones diferents d'una mateixa ciutat o àrea urbana. En seguirem parlant.

Jaume Torramadé i Ribas

A Salt, parlem clar?

Hi ha tot un seguit de conceptes que fem servir d'una manera habitual, fins i tot formen part de comentaris, discussions, reflexions quotidianes... d'aquells temes dels quals tots ens atrevim a opinar –gairebé com si fos de futbol- però que tinc la sensació que ho diem molt diferent quan en parlem d'una manera plana amb els amics o quan ho manifestem a través d'un mitjà de comunicació o ens demanen formalment un punt de vista. Tractaré de repassar-ne alguns dels més propers.

La realitat és la que és i malgrat podem disfressar-la o maquillar-la seguirà tossudament persistint. Darrerament es parla molt d'àrea urbana i no seré jo qui m'oposi a desenvolupar-la en tota la seva extensió.

Ara bé, en primer lloc s'hi ha de creure de veritat i això vol dir que no pot ser un sucedani perquè no es té una altra cosa. M'explico: si s'invoca aquest concepte només perquè s'ha acabat el territori d'un determinat municipi que s'ha desenvolupat mirant únicament i exclusivament pels seus interessos –legítims- no ha d'estranyar que creï rebuig entre els alcaldes i ciutadans propers aquest interès sobtat pels veïns. Senzillament es veu com una injerència: "has acabat el teu tros del pastís i ara vols decidir com es menja el dels altres". "Doncs ara no et toca, cadascú de nosaltres volem decidir en el nostre territori. Coordinats, és clar que sí, però de la manera que ens sembli oportuna".

Encara en relació amb aquest tema: tampoc es pot fer un doble joc ni es pot actuar com si no hi hagués una història al darrera. No s'hi val a jugar a àrea metropolitana per uns temes i a capitalitat indiscutible pels altres: no s'hi val a parlar dels serveis –transport, abastament d'aigües, sanejament- o de les servituds -AP-7, desdoblament A-2...- des de l'òptica metropolitana perquè així distribuïm les càrregues entre tots, i en canvi els equipaments que generen interès i consoliden territori només poden anar a la capital perquè per això ho és. Aquest joc pervers nosaltres no el jugarem.

D'altra banda la història és llarga i no val a actuar ara com si mai hagués passat res i distribuir per a tots igual. Dins d'aquest territori conceptual d'àrea urbana s'ha de fomentar l'equilibri -entre els municipis i també entre barris-, perquè o s'actua fomentant aquest equilibri o cada vegada hi haurà més divergència i les realitats seran més diferents impeding la cohesió social. Hi ha una gran hipocresia entre el que es diu i el que es pensa –que es tradueix finalment a com s'actua-. No s'equilibra donant a tots el mateix, cal donar més a qui ha rebut menys durant anys per, poc a poc, acostar-se a la mitjana de l'àrea.

L'altra qüestió que volia manifestar encara necessita més del títol d'aquest article. La immigració – problema, fenomen, temàtica..., m'és igual!- queda en mans dels municipis perquè les altres administracions no han fet res efectiu per posar-hi ordre.

M'explico: respecto aquells que diuen que els papers han de ser per a tothom sense cap regulació – cada cop n'hi ha menys-, jo no ho comparteixo i com que crec que l'espai no és il·limitat, la capacitat d'acollida tampoc ho és. Crec que s'ha d'ordenar. Ara bé, si s'ha de fer, que tothom posi el que és la seva obligació. Si s'han de tenir papers per viure i treballar aquí, què fem amb aquell que no en té?

No s'hi val a fer veure que no hi són o quan es troben iniciar tediosos processos administratius.

Tothom content, de dret i de facto. Però el problema queda i no es soluciona.

He dit que era el món municipal qui en rebia les conseqüències perquè és l'administració més propera

al ciutadà. Però més concretament, diria que són algunes corporacions –molt concretes- les que reben l'impacte directament. Per damunt d'estadístiques genèriques la realitat un cop més s'imposa. La immigració és la que tens al teu municipi, al teu carrer o a la teva escala. Una dada general de Catalunya només serveix per començar una conferència o el pròleg d'un llibre, la realitat vivencial de cadascú de nosaltres és la que compta de veritat.

Algunes preguntes per a la reflexió: Per què si tenim com a objectiu més important la integració de nens i nenes immigrants considerem només on viu –on les escoles ja tenen un alt índex de concentració- i no entre d'altres, per exemple, on treballa pare o mare?

Per què l'únic factor de distribució real de nens a les escoles és el lloc d'habitatge i no d'altres que permetrien un repartiment més racional i equitatiu? Per què la creació de nous polígons industrials no va acompanyat d'habitatges perquè els que vagin a treballar també hi puguin viure? No aconseguiríem una aproximació més global i menys traumàtica de tota la ciutadania cap als immigrants?

Aquesta darrera situació és molt punyent. Alguns municipis estan desenvolupant sectors industrials sobredimensionats a la seva població i a la voluntat de creixement residencial, amb l'ànim de donar feina a mà d'obra que no resideix a la població però que donarà riquesa a les empreses i al mateix municipi. D'alguna manera volen la part productiva de la persona però no volen saber-ne res més fora de l'horari laboral "M'interesses només pel que treballes, si després hi ha qüestions socials, d'escolarització, sanitàries, de convivència... que t'ho solucioni el municipi on vius!"

Aquesta situació que es podia donar en els primers anys d'arribada per manca de previsió, ara hauríem de trobar mecanismes per corregir-la i així afavorir la distribució dels nous catalans per tot el territori, única manera de garantir la seva integració i evitar-ne els problemes que coneixem a Europa. Aquest és un altre gran debat pendent de l'àrea urbana.

N'hi ha d'altres de qüestions però avui vull parar-me aquí. Des de Salt seguirem treballant –i més fort, amb més ganes i sabent que ens en sortirem bé- per un autèntic marc de convivència normal entre i amb tots els que hi som.

Allò que no em deixa de sorprendre són aquells alcaldes i regidors que em donen copets d'ànim–n'hi ha de tots els colors polítics, en el fons el sentiment és compartit per tots- tot pensant que a ells no els afectarà mai, que això de la immigració és un problema només d'alguns pobles i alcaldes, aneu fent! He parlat clar.

Jaume Torramadé i Ribas

De mòbils, Internet...i el Nou Estatut

Des de sempre s'ha dit que les notícies, especialment les dolentes, no corren, volen. Com a signe de l'evolució dels temps podríem dir que aquesta afirmació ja ha estat superada. Ara no és que volin, és que van a la velocitat de la xarxa i aquesta és infinitament superior. No només això, sinó que són incontrolables i cada punt on arriben –mòbil, ordinador...- es pot convertir en un nou centre emissor que multiplica exponencialment la difusió de la informació.

Un exemple d'aquesta situació l'hem viscut aquest darrer cap de setmana amb els inqualificables fets del dijous a Madrid. L'assassinat de més de dues-centes persones, el terrorisme més cruel, aquests atemptats monstruosos, són una mostra de la irracionalitat més inhumana que per altra banda, han tingut una resposta exemplar per part de la ciutadania de tot l'Estat Espanyol i d'arreu del món. No vull insistir en aquest punt ja que tot el que es pugui dir ja s'ha dit i només ens queda el record d'un dia nefast i la necessitat de transmetre respecte a les víctimes i suport a les seves famílies.

L'efecte que vull destacar és la resposta de ciutadans i ciutadanes anònimes que necessitaven informació. Han deixat enrere els mitjans tradicionals: premsa, ràdio, televisió... per anar a buscar explicacions i notícies a través d'internet: diaris digitals, agències de notícies a la xarxa...

És impressionant veure la rapidesa amb que és mou aquesta informació: capçaleres que canviaven per minuts, notícies i/o rumors que s'estenien per tot el món sense fronteres físiques ni polítiques.

Tampoc és la meua intenció entrar en una disquisició sobre si la intenció del govern va ser amagar la veritat o si en realitat pensava el que deia. La cosa certa és que la informació de la qual disposava la ciutadania anava per davant de la que oferia el ministre de torn, i això va posar nerviós molta gent. La connexió amb la xarxa –mai tanta gent estava pendent en temps real- havia funcionat d'una manera excepcional. Mai com aquests dies havia sigut tan real la xarxa virtual. Si encara hi havia qui dubtava de les noves tecnologies –terminologia a abolir des del meu punt de vista ja que fa temps que han deixat de ser una novetat- els darrers dies de la setmana passada varen irrompre en la vida quotidiana d'una forma subjugadora.

Tant li fa si el ministre Acebes s'ho creia o no. No vull entrar tampoc en aquesta discussió.

Cadascú pot pensar el que vulgui. Allò cert és que independentment de la seva opinió hi va haver molts ciutadans i ciutadanes que es varen sentir decebuts del que ens estava dient. En temps real, mentre ell insistia en l'autoria dels fets d'un determinat grup, la informació a la premsa internacional –i també la de casa- apuntava cap a un altre responsable. La sensació global va ser de frau, sense embuts. I el resultat va ser aclaparador. La conseqüència és evident: podem admetre-ho tot, menys la sensació que ens estan prenent el pèl. Insisteixo, per activa o per passiva, perquè ho sabia i no ens ho volia dir o perquè no ho sabia, i llavors és per incompetència, però el poble volia una veritat que no se li podia amagar i conseqüentment el ministre se'n va emportar la responsabilitat de no dir-ho, o en el millor dels casos, dir-ho tard.

Tot això és impensable sense una via de comunicació, informació i sobretot coneixement, com és internet. Cal prendre'n bona nota pel futur.

Aquesta situació va provocar l'allau de missatges pel mòbil. La indignació provocada per la disjuntiva de la informació internacional –i cal dir-ho, alguns honorosos mitjans de comunicació del país- i la que

oferia el Govern central, va fer prendre el comandament de la situació a la societat civil. Tot el caòtic que vulgueu, amb implicacions i situacions molt complexes, però absolutament sincera i espontània. No cal buscar-hi conxorxes ni contubernis tan invocats en d'altres èpoques.

Davant una situació de crisi conegut per la ciutadania, aquesta pren les regnes i actua d'una manera responsable demanant el més elemental: una informació veraç i contrastada.

Aquí apareix el segon element. Un aparell que portem habitualment a la butxaca i que sol servir per comunicar-nos un a un, es converteix en un transcendental instrument de convocatòria de multitud de gent. Allà on fossis podies rebre un missatge que et convidava a manifestar la disconformitat amb la situació viscuda. No calia tornar a casa, no calia que et trobessin en aquell moment per dir-te què fer... només un sobre tancat a la pantalla del telèfon que et convidava a obrir-lo i un mot final: passa'!!.

Potser s'haurà d'estudiar més seriosament la capacitat de comunicar de forma massiva i en un molt breu espai de temps actes a qualsevol lloc i hora. Però malgrat aquest gran poder s'ha de considerar per sobre de tot el factor humà: tot això només és possible si es donen les circumstàncies adequades i l'estat personal de molta gent és receptiu.

Els atemptats varen arribar al cor de milions de persones i necessitaven mostrar la seva impotència, fins i tot ràbia, a la vegada que el seu descontentament per com s'havia portat tot.

El resultat és de tots conegut. Hauria guanyat el PSOE sense aquesta situació tan excepcional? Quin hauria estat el recompte final sense aquests fets? Hauria passat el mateix sense Internet i els mòbils? Hauríem carregat tanta responsabilitat en el Govern si ens haguessin informat sense reserves? Què va ser més determinant de la indignació: haver donat suport a Bush a la guerra de l'Iraq i entendre els atemptats com la conseqüència o saber que ens estaven dient coses diferents de les que la resta del món considerava? Va ser una manipulació premeditada, una ineptitud manifesta o senzillament un desconcert total? Cadascú considerarà el que cregui més oportú.

En definitiva, el resultat és el que és. I de retruc no té perquè ser gens dolent per a Catalunya.

Rodríguez Zapatero es va comprometre a tirar endavant l'estatut que sortís del Parlament de Catalunya. Ara ni ell ni el PSOE –ni el PSC- tenen excusa. En el Parlament hi ha la majoria suficient perquè surti un estatut que respongui amb escreix a les aspiracions somiades. A les Corts es pot aprovar –repeteix, si el PSOE compleix el seu compromís- ja que també existeix aquesta majoria. La pregunta és: qui negociarà? El PSOE d'en ZP i Maragall o el d'en Bono i Rodríguez Ibarra? Anirem cap un concepte d'Espanya plural o la rànica centralista?

Per acabar, parlant d'informació, potser el PP va guardar la de l'atemptat amb interès de no ser castigat a les votacions, però hi ha hagut qui ha guardat la de Bracons per la mateixa raó.

Jaume Torramadé i Ribas

I les formes?

Amb els darrers esdeveniments de la política catalana i sense entrar en el fons de les diverses

qüestions plantejades, es constata un fet evident: s'han perdut les formes. El nostre país, la nostra gent, la nostra manera de ser i actuar dista molt de la manera protocol·lària de fer de Madrid, però sempre ha estat d'unes formes exquisides. És clar que també dista d'altres maneres de fer política que s'estilen a la capital on es considera que s'hi val tot, inclòs haver de repetir unes eleccions per transfuguisme.

Cada vegada estem més abocats a un món global. Aquesta és una realitat que, ens hi posem com ens hi posem, és ben certa i no permet dissimular-la ni amagar-la si volem construir un futur millor per nosaltres i els nostres fills. La rapidesa amb la qual coneixem les notícies d'arreu del món, la facilitat amb la que et despertes a Nova York, dines a París i dorms a casa, o l'intercanvi d'informació des de qualsevol lloc ens ho demostra.

Aquesta situació és un fet que no admet controvèrsies, és una realitat. Una altra cosa són les interpretacions que en podem fer, i les conclusions a les quals podem arribar a partir dels punts de vista particulars i de la visió del món que tenim. Però amb la mateixa certesa que afirmem que aquest món ens obliga a pensar d'una manera genèrica, també podem assegurar que ens porta a actuar d'una forma més local.

En el camp municipal, el desenvolupament de les noves tecnologies, la necessitat de treballar en programes europeus, la creació de nous llocs de treball de qualitat, la millora de les comunicacions, la importància de crear complicitats dins del territori comú per resoldre els problemes que afecten un conjunt de municipis, la mobilitat contínua dels ciutadans... fa necessari crear les eines apropiades per obtenir respostes satisfactòries. Els planejaments urbanístics, les decisions estratègiques per enfocar el futur, els agermanaments entre pobles de llocs molt diversos, la creació de nous espais industrials i comercials, l'establiment de zones d'oci o d'equipament o l'obligatorietat de trobar socis d'altres països per obtenir recursos dels fons europeus, entre d'altres, cada cop més necessiten d'un consens que supera l'àmbit purament local.

És impensable en l'actualitat creure que el que fem en un municipi no transcendeix més enllà. Amb això no pretenc negar la imprescindible autonomia de cada municipi, tot el contrari, és des d'aquesta independència i a partir de la defensa justa i coherent de cadascun dels ens locals, que hem de fer un esforç de concertació de les voluntats per arribar a un resultat millor. El procés d'entesa entre els ajuntaments necessita partir d'aquesta premissa: posar en comú les dificultats i problemes que cadascú té per, amb llibertat i responsabilitat, aplicar la millor solució a les qüestions plantejades.

El marc pot ser global i vàlid per un gran conjunt de municipis però necessàriament l'aplicació ha de ser individualitzada i adaptada a les peculiaritats específiques de cada indret. Autonomia, consens i cooperació han de ser tres dels eixos bàsics de les futures relacions intermunicipals. S'ha acabat el temps de la subordinació d'uns envers els altres per la raó que sigui –econòmica, social, demogràfica o política-, arriba el moment de la concertació, l'equilibri territorial i la complementarietat. Fruit d'aquests conceptes són cada vegada més habituals els consorcis, les mancomunitats, els consells d'alcaldes i les empreses participades per més d'un ajuntament. La

suma de voluntats i esforços representa una autèntica economia d'escala, potencia els resultats i redueix els costos. Resultat: millora per al ciutadà.

Però aquest no era l'objecte final del meu escrit. Jo volia parlar de participació ciutadana. Però en un terreny molt planer, el que et trobes pel carrer –o al menys el que voldries trobar i et sents molt satisfet quan el perceps-. Podríem parlar de l'experiència de Porto Alegre i d'altres més propers que apliquen sistemes similars, de les crides a referèndums més o menys significatius, de les campanyes d'iniciatives legislatives populars o de la recollida de signatures per reivindicar temes que escandalosament han passat per alt al sistema polític establert.

O també de les atzagaiades més o menys encertades –sempre en funció dels resultats i en una lectura a posteriori- a les quals ens tenen acostumats alguns candidats en dates properes a les eleccions: propostes de llei curiosament estudiades per obtenir millores de resultats en determinats segments de població, idees sense consistència real però de forta càrrega mediàtica i promeses enlluernadores amb poca o nul·la capacitat de ser realitzades.

Un exemple de provocació premeditada dels electors l'he viscut aquests dies a Roma amb la proposta del dretà de l'Aliança Nacional Gianfranco Finni en relació al vot dels immigrants amb la voluntat de desmarcar-se dels seus socis de govern de la Lliga Nord (Umberto Bossi) i de Forza Italia (Silvio Berlusconi). El concepte de crisi de govern, eleccions anticipades i posar contra les cordes la majoria de govern el tenen ben après els italians. No és una crisi del sistema, és una manera de fer política i, probablement, indica una maduresa democràtica poc usual i encara menys estudiada. Caldria parlar a fons d'un país que viu de fa anys en una permanent "crisi" de govern, però que es manté dins dels set grans.

Però, com us deia, no volia parlar de grans conceptes de participació ciutadana. Només volia parlar de la participació ciutadana en els esdeveniments quotidians del poble. I com exemple la complicitat d'un gran nombre de ciutadans del Barri Vell de Salt en l'organització de la VI Fira del Cistell. Les institucions podem organitzar activitats i fins i tot fer despeses significatives perquè aquestes arrelin en els nostres veïns, però fins que no aconseguixes la resposta d'un nombre prou important de ciutadans no has assolit l'objectiu.

Doncs bé, en aquesta fira hi hem arribat. Ha estat en la sisena edició. A les anteriors, la participació va ser prou notable, però en aquesta els veïns l'han fet seva. Liderats per una associació de recent creació, la del Barri Vell i Sector Autopista, molts veïns varen seguir la crida a posar motius ornamentals a balcons i carrers en relació a l'esdeveniment del cap de setmana. Feia goig passejar pels carrers engalanats per celebrar la Fira i veure a un costat i l'altre de carrer les idees i les composicions que havien creat ciutadans, habitualment anònims, però afortunadament compromesos amb el carrer, el barri i, en definitiva, el municipi. És una forma de participació activa massa sovint oblidada pels polítics més preocupats per instrumentalitzar les demandes ciutadanes que per satisfer-les.

La meva felicitació a l'Associació de Cistellers, al Museu de l'Aigua, a l'Associació del Barri Vell i Sector Autopista i sobretot a tots els veïns que heu col·laborat perquè la fira hagi estat un èxit. Amb la vostra actitud heu transformat una fira més en la Fira –en majúscula- del Barri Vell i de tot

Salt. La participació ciutadana va i ha d'anar més enllà de tot el que exposat, però per a mi ha estat molt alligador aquest fet. La manifestació popular col·laborant en la decoració de tota la zona demostra la vitalitat i les ganes de fer poble de veïns i associació. Simplicitat, probablement direu alguns, d'acord; però sovint la senzillesa funciona. Una associació amb empena, uns veïns amb ganes i que s'estimen el poble, un indret i un esdeveniment adequat. Els ingredients necessaris per obtenir la participació ciutadana.

De Santillana del Mar a Salt

No és dolent desconnectar a vegades. És bo fer-ho quan portes una temporada amb un cert estrès (ordenances fiscals, pressupostos, projectes...) i has de procurar que coincideixi amb uns moments de relativa tranquil·litat dins de la dinàmica municipal habitual (si això existeix). Aquests dies de final del 2003 ho he fet i lluny de casa que és la única manera d'evitar temptacions de tornar a la feina. També va bé perquè et dóna una perspectiva diferent de la que tens cada dia: premsa diferent i més temps per llegir-la, parles amb gent que no veus habitualment i reps visions diferents i tens més temps per veure les coses amb perspectiva i reflexionar.

Una de les qüestions que més m'ha cridat l'atenció aquests dies és l'actitud envers el nou govern català i no necessàriament la dels mitjans de comunicació, ni tan sols la lògica confrontació dels adversaris naturals, sinó la de polítics socialistes de diferents llocs de l'Estat. La pregunta que em dóna voltes pel cap d'una manera repetida i sistemàtica és: Què va passar realment a Santillana del Mar? Què hi ha darrera l'ambigüitat d'aquella reunió? Era una indefinició calculada o era la pròpia incapacitat de definir un model d'Estat amb consens de tots plegats? O més enllà, havien potser d'esperar el resultat electoral i dels pactes a Catalunya per definir quina és la seva concepció de "l'estat de les autonomies"? O en realitat, és potser que van segons el vent que bufa amb més força? El que explicaré a continuació és només una hipòtesi per tractar d'explicar la situació que estem vivint sense patir una esquizofrènia de llibre. Com tota hipòtesi, pot ser real o no, però de moment la Cristina Alberdi ha estat la primera víctima. A Santillana va arribar un candidat a la Generalitat disposat a convèncer als seus companys del PSOE que el federalisme asimètric i el fet diferencial català havien de ser assumits com a doctrina del partit. Allà es va trobar un president de comunitat autònoma que fa bandera de la igualtat "rabiosa" entre tots els integrants de l'Estat, fins i tot en allò que som "rabiosament" diferents. José Bono. Més uniforme, unitari i simplista que les "efemèrides" que ens llegien a la mili o les "hazañas bélicas" de l'època franquista. Això sí, amb una pàtina de populisme i discurs florit de la que careixen altres insignes estendards socialistes com en Rodríguez Ibarra o en Guerra. O sigui, "sin acritú". Bé, sempre que no es treu la disfressa i es mostra tal com és, per exemple, a les eleccions catalanes insultant el president Pujol i de passada l'electorat català que lliurement, durant sis eleccions seguides, l'havia escollit.

Però tornem a Santillana. Es troben dues posicions antagòniques: la representada per en Maragall i la dels Bono, Rodríguez Ibarra, Vázquez, Rosa Díez i la majoria dels barons i dirigents estatals. Aquesta darrera és també, amb matisos, la dels actuals dirigents del PSE, valencians, andalusos... Donar la raó al primer és trencar amb l'herència i la manera de fer, i el que és més greu, la manera de pensar de la majoria de membres del Comitè Federal del PSOE. Donar la raó als segons és descol·locar i desautoritzar en Maragall a les portes de les eleccions catalanes. Amb dos fets agreujants, en la primera situació es dóna una avantatge escandalosa al PP, que ha sabut transmetre la idea d'unitat i indissolubilitat d'Espanya arreu de l'Estat on cala com la pluja fina; i, en la segona, són conscients que governar a Catalunya no ho poden fer sols i necessiten un pacte d'esquerres, i aquest només és possible amb el concurs d'un partit independentista diametralment oposat als postulats del cafè – descafeïnat i edulcorat- per a tots. Posats en aquesta tessitura, l'única opció és "perpetrar" un

document intel·ligible o més ben dit, ambivalent. Un document que tothom ha llegit i ha interpretat segons els seus interessos. Serveix tant per defensar els uns com els altres: ningú surt desenfocat a la foto.

Per sort, el PSOE és un partit disciplinat i sap treure l'aspecte més positiu en cada moment en funció dels interessos conjunturals. Toca defensar el model federalista? Que parli en Maragall. Toca destacar la "unidad de España" per sobre d'aventures asimètriques? Que parlin en Bono i en Rodríguez Ibarra. Toca carregar-se la proposta basca i acostar-se al PP? Que parli la Rosa Díez i en Patxi López. No sabem quin paper hem de jugar? Que surti la Carme Chacón.

En Rodríguez Zapatero necessita aquesta indefinició. Li convé a tothom: ell penja d'un resultat electoral incert, els seus adversaris dins del partit l'esperen per fer-li l'abraçada de l'ós i els del PP entenen que els és beneficiós l'olla de grills socialista. Perquè, parlem clar, totes les postures són respectables i poden ser defensades, però no caben a la mateixa papereta electoral. A l'era de la comunicació i de la societat de la informació, pensar que pots dir coses tant diferents com defensa el PSOE a cada autonomia i que això no et passi factura és fer volar coloms. No es pot pactar per governar Catalunya amb un partit independentista, a Euskadi estar enfrontats visceralment amb el nacionalisme democràtic d'EA i el PNB sense establir cap pont de diàleg, emetre un missatge centralista des de Castella – La Manxa o unes declaracions incendiàries des d'Extremadura i pensar que aquest còctel, que reben els ciutadans a través dels mitjans de comunicació, es pot digerir sense tenir un mal de ventre o un mal de cap.

De fet, tot això és una descripció del passat recent –pendent del 14 de març- i ha servit per configurar un govern tripartit a Catalunya legítimament constituït. És a dir, que tenen la majoria més que suficient per governar. Les expectatives són altes, com ho eren les del Fòrum 2004 –de moment la venda d'entrades va bé-. No sé si ningú sap ben bé el que significa, però la gent compra les entrades sense saber en realitat que veurà. Això sí, la venda va bé. I fent un símil, l'interès per la política ha crescut a tots els sectors de la nostra societat. Aquest és un fet positiu que s'ha de traduir en una major participació dels ciutadans en la presa de decisions.

En tot cas, des de la diversitat i heterogeneïtat de Salt participarem en el Fòrum 2004, estarem pendents del resultat del 14 de març i confiarem en les promeses del nostre Govern de Catalunya – que com diu el president Maragall és un govern per a tothom-. De tota manera, seguirem desenvolupant el nostre model de ciutat, escoltant les opinions des del Barri Vell, el Sector Centre i el Veïnat, perquè la realitat local és la que configura la meva visió de municipi i la meva actuació com a alcalde.

Jaume Torramadé i Ribas

Que compleixi

La meva petició al nou President de la Generalitat és precisament que compleixi el que ha anat repetint des del dia que es va saber que seria escollit: que governaria per a tothom. A més, li demanaria que ho fes amb un accent marcadament municipalista, entenent que els ajuntaments són els més propers als ciutadans i els receptors primers de les seves demandes. Ningú coneix millor les necessitats d'un municipi que el seu consistori, i per tant s'ha de remarcar el protagonisme local. El principi de subsidiarietat és quelcom més que una paraula que apareix en els textos de conferències, convenis o discursos. És dia a dia, que es pot fer realitat i que es pot comprovar la veracitat de qui l'esmenta. És en la seva aplicació diària fent polítiques reals properes al ciutadà i en el marc de la política municipal. És evident que cal una coordinació i unes línies estratègiques mestres que ha d'indicar el govern, però la concreció de la realització s'ha de fer a través dels municipis, ja que el que pot ser bo en un lloc pot ser contraproductiu en un altre, malgrat que el principi aplicat sigui genèricament acceptable. Polítiques globals i aplicacions concretes. Governar per a tothom no és el mateix que governar tothom.

Jaume Torramadé i Ribas

Des de Salt: Canvis i Projectes

Si ja de manera habitual en política dos i dos no fan necessàriament quatre –o com a mínim pot no semblar-ho- és important que des de tots els àmbits de decisió no ens esforcem per fer-ho més complicat. Aquesta alteració del que aparentment hauria de ser el resultat lògic des d'un punt de vista matemàtic no es dona només en la política, arriba a moltes de les situacions i activitats de la vida quotidiana. I faig esment al fet de que no afecta només a la política perquè estem passant uns moments delicats tots plegats –il.lusionants per a uns, decebedors per a d'altres-, uns dies de "crisi" en el sentit més literal de la paraula. Estem vivint un canvi del panorama polític conegut a Catalunya que genera incerteses i més enllà del que opinem cadascú de manera particular, hem de col.laborar a donar una imatge de més normalitat. Amb cura! Més normalitat no vol dir ni indiferència –perquè no tot és igual-, ni conformisme –perquè no es pot estar sempre d'acord en tot-, ni "passotisme" –perquè si "passes", no et queixis-.

A l'hora dels canvis sempre apareixen veus disposades a pontificar –en un i altre sentit- que només aporten confusió i desgavell. Surten els nostàlgics recalitrants –abans sí que tot es feia bé-; els optimistes gairebé maníacs –ara sí que tot funcionarà com cal-; els "salsaroseros" –vida i miracles dels que arriben i dels que marxen, amb una forta dosi d'inventiva personal i de càrrega de mala llet no dissimulada cap a uns o altres en funció de les conviccions o massa vegades de les conveniències particulars del que parla-; els que tenen "fil directe" –aquells que diuen conèixer-ho tot per les seves relacions privilegiades que solen ser tan intrincades que ni amb un plànol arribes a comprendre-les-; els "oraclistes" –els que asseguren que els nous els consulten les decisions a prendre i per tant ofereixen els seus serveis per tal d'influir a favor de tal o qual tema o persona-; els revengistes –ara us en enterareu! Calceu-vos!-; els temorosos obsessius –i ara què passarà, com ho farem?;...

I així podríem seguir definint tota una sèrie de "fauna" humana que existeix sempre i de manera permanent però que es fa notar més en aquests moments de canvi. Si això és cert, també ho és que sovint, sense arribar als nivells tan exagerats que deia en el paràgraf precedent, molts de nosaltres adoptem actituds pròpies d'alguna o moltes de les tipologies abans citades. Sense mala fe ni ganes de fer mal, senzillament per la pròpia condició humana caiem en el joc de generalitzar, opinar sense coneixement de causa, absoldre o condemnar accions i persones pel sol fet de tenir una activitat pública. Cal distingir l'activitat com a polítics de la vida personal en la mesura que aquesta no afecti la primera. És tan lícit criticar una acció de govern o oposició com no ho és de cap manera utilitzar arguments ad personam per fer-ho. Aquest és un país on massa gent respecta les coses i els altres només si coincideixen amb la seva voluntat, i sovint oblidem que el que tenim és el que, entre tots, hem volgut.

Doncs retornant al començament de la qüestió, em referia a fer les coses senzilles, entenedores i amb transparència perquè se'ns entengui les decisions. Perquè puguin ser compartides o no, però amb coneixement dels arguments. És molt important el que es fa o decideix, però ho és tant els motius que ho impulsen. Una actuació determinada pot ser aplaudida o rebutjada, però cal aportar-hi els raonaments que l'avalen.

Avui volia fer-ho des de dos àmbits que des de l'ajuntament considerem especialment destacats: la

cultura i l'ensenyament universitari. Des de fa anys l'aposta de Salt per la cultura és cabdal. Ens porta a aquesta decisió el fet d'un món associatiu extraordinari, amb manifestacions de tot tipus: cultura tradicional i popular, l'ecologisme i la defensa de la natura, artístiques... No tenim grans monuments ni jaciments arqueològics coneguts, tenim un territori petit però amb elements naturals que cal conservar pel que signifiquen dins d'un municipi castigat per l'empremta d'un urbanisme mal resolt en el passat. Tot això ens obliga a fer una mirada cap el futur amb esperança. Hem apostat per transformar Salt des de la cultura: el Museu de l'Aigua –amb el Ter i el seu recorregut des de Susqueda i les Deveses com elements aglutinadors-, el Teatre –un espai que s'ha convertit en referent de les arts escèniques a nivell nacional-, la Mirona –un equipament emergent i d'oxigenació del món musical del nostre país- i la factoria cultural Coma-Cros –el valor de futur més impressionant que tot just comença-. Aquests espais municipals mostren quina és la voluntat i quin és el camí que haurem de seguir els propers anys, és des de l'anàlisi de la situació actual i del convenciment a on volem arribar que ho impulsem. Més enllà de la discussió puntual, hi ha una decisió estratègica que compartim molts: el segle XXI tendirà cap el coneixement més estès i més global de més persones i més coses –cada vegada tots volem saber més de tot i volem aportar el nostre granet de sorra- i això necessita d'espais on es promogui aquesta cultura. Els compartiments estancs i tancats del coneixement i la manifestació artística són obsolets, la Coma-Cros vol ser el referent de trobada i de compartir per anar més enllà del món associatiu, cultural i del coneixement de Salt. Els poders públics hem de facilitar les condicions perquè això passi, però després deixar fer a la ciutadania, no condicionar-ho. La factoria cultural vol ser aquest espai de llibertat i d'efervescència creativa, vol ser receptor d'idees i emissor de noves tendències, sense barreres ni limitacions. Per això val la pena apostar-hi fort!.

L'altre aspecte que volia destacar és la presència universitària a Salt. Aquesta no és una decisió gratuïta. Ha estat molt meditada i per a mi té un alt valor estratègic que transcendeix l'àmbit purament acadèmic. Amb la universitat el paisatge humà diari que passeja pels carrers canvia. Vol dir gent jove, vol dir nous reptes però també noves oportunitats de desenvolupament del conjunt de la ciutat. Transforma tot des d'una nova visió. Aquesta opció d'oferir espais per a l'ensenyament superior implica una revolució de la concepció de Salt que no és immediata però és profunda i de futur. Nosaltres ara, en aquest moment estem en disposició d'afrontar tot el que això significa. Ho fem amb ganes i convicció. Des d'una altra vessant també s'ha de considerar el que això significa com a element de reequilibri territorial. Si ens plantejem temes d'àrea urbana com transport i serveis per millorar les condicions de vida dels nostres ciutadans, no podem deixar aparçada una qüestió tan important i que ha aportat un canvi social i de qualitat allà on s'ha establert. De moment la presència de l'Escola de Fisioteràpia i la construcció del seu nou edifici marca un punt de partida que ens esperona, però aspirem a que aquesta línia continuï amb nous continguts.

Per tot això que us he exposat, des de l'ajuntament apostem fort pel món cultural i universitari i continuarem els propers anys.

Jaume Torramadé i Ribas

Llegendes de Salt

Fa un parell de mesos, en l'article mensual des d'aquestes mateixes pàgines, vaig dir que parlaria en un d'aquests escrits de llegendes. Gairebé tots els pobles de Catalunya tenen llegendes pròpies, llegendes que s'han tramés d'una a altra generació i que parlen dels orígens del municipi, de batalles i herois d'èpoques llunyanes, d'animals mítics que habitaven les nostres contrades o d'històries d'amor amb un final més o menys feliç.

A Salt també en tenim una d'aquestes llegendes, la de la Nimfa i el Gegant del Rec. La de Mifegínia, el Fill del Tro, el Fill de les Muntanyes i el Pelut de la Pilastra com a principals protagonistes. És una història d'amor i gelosia, baralles i morts, amb la construcció de la sèquia com a mite enmig d'uns esdeveniments d'un regust de malenconia i un final sinó ben bé feliç, sí certament apropiat.

Aquestes faules tenen un esperit didàctic, positiu, d'exaltació de valors i ajuden, en un bon nombre de casos, a crear consciència de poble i de pertànyer a un lloc comú. Formen part de les nostres tradicions de la mateixa manera que la música, la llengua, la manera de fer, els usos...

Però jo avui no vull parlar d'aquestes llegendes, no és la meva intenció parlar d'aquestes històries fantàstiques que sovint ens sorprenen i ens fan somiar en passats remots embolcallats d'il·lusió. No és que m'agradi no fer-ho, probablement em sentiria més satisfet amb aquest tema que amb el que desenvoluparé, però les coses toquen quan toquen i ara cal parlar d'altres llegendes.

Vull comentar les llegendes urbanes, algunes d'aquestes històries que tothom comenta, que tothom a sentit a dir a algun conegut però que ningú ha viscut en primera persona. És ben curiós la quantitat de gent que està disposada a afirmar sense cap mena de dubte qüestions que ha sentit a dir de manera impersonal i que, adquireixen una presumpció de veracitat només afegint el nom d'algun familiar o amiat. Comencen amb un "Saps que m'han dit", passen per un "sembla que..." i acaben amb "t'ho puc ben assegurar".

No em puc sostreure del mal que arriben a fer aquests comentaris i si els que els fan dediquessin un mínim temps a pensar-ho, la convicció amb la qual s'afirmen no aguantaria ni cinc segons. Però és igual, és més divertit destruir que construir, més fàcil criticar que raonar, més senzill estar disposat a acceptar el primer rumor abans que comprovar la seva veracitat o donar per fet allò que només és la invenció d'una ment malpensada o malintencionada.

A Salt en tenim diverses d'aquestes llegendes. No es pot considerar que siguin gaire originals ni tampoc excessivament elaborades. A més alguna d'elles és recurrent. És com els jocs infantils, que quan fa uns anys que els nens no els practiquen, no saps per quina oculta raó, reapareixen. Mai no descobreixes qui ha estat el primer que l'ha tornat a posar de moda ni per què ho ha fet, però lo cert és que en pocs dies una gran quantitat dels alumnes del col·legi hi estan jugant amb tota naturalitat com si ho haguessin fet tota la vida.

Doncs amb aquesta mateixa desimboltura les llegendes urbanes circulen entre nosaltres, amb total impunitat, aprofitant-se de la bona fe d'alguns, la inconsciència de la majoria, el desgavell que volen crear d'altres i, en definitiva, la credulitat i les ganes de xiuxiueig de tots plegats. És com si tinguessin vida pròpia: neixen, creixen i es desenvolupen i finalment moren (bé, no totes, fins i tot algunes

ressusciten!). I a més a més, són incontrolables, autònomes i anàrquiques.

Només parlaré de tres, una que periòdicament es reactiva, una altra apareguda fa un any i la última de fa molt poc temps. Potser algú dirà que no mereixen el nom de llegenda però la insistència en que alguns les fan córrer m'ha mogut a escriure aquestes ratlles i a qualificar-les d'aquesta manera.

La primera és una que afecta a totes les noves zones de creixement del municipi. Quan es comença a construir una nova urbanització, un nou sector residencial, sempre et trobes qui assegura amb absoluta convicció: "ara vindran els de ..." referint-se a gent d'una determinada barriada o sector social desafavorit. I malgrat aquests propis ciutadans saltencs saben que el mercat immobiliari és, de forma general, lliure, que els pisos estan a preu de mercat i que l'entorn és més que adequat amb els requeriments que exigix una societat occidental a l'entrada del segle XXI, col·laboren propagant el rumor. Tot i veient la qualitat de la construcció, que està dotada de les zones verdes, els espais públics i els equipaments necessaris, s'estimen més donar crèdit a la mentida malgrat els seus ulls i el seu raonament els digui el contrari. Aquesta llegenda en concret és la que abans deia que reapareix com el Guadiana. No acaba de morir mai, quan la realitat els mostra que aquella zona s'omple i es desenvolupa amb total normalitat s'apaga fins trobar-ne una de nova a la qual adjudicar el mateix comentari. No fa cap bé, és una manca de confiança envers nosaltres mateixos com a poble, com si tot hagués de sortir malament i que a casa nostra, al nostre municipi, no es pogués fer res ben fet. És una falta de crèdit en les nostres pròpies possibilitats. Per superar qualsevol entrebanc necessites una mínima autoestima, castigant-nos amb aquests comentaris no en traurem res de bo.

La segona de les llegendes que volia comentar és una que va aparèixer amb la creació de l'escola bressol municipal. Fa aproximadament un any una senyora comentava a diverses conegudes mentre comprava en el mercat municipal: "La meva néta no pot anar a l'escola bressol municipal perquè estan totes les places donades a immigrants". Ho deia amb tota tranquil·litat i impunitat, adornant-ho amb diversos adjectius relatius a l'Ajuntament. L'asseveració malgrat ser gratuïta portava la seva càrrega de profunditat i cap de les presents va gosar discutir-li l'afirmació. Gairebé era dogma. Un mínim interès per saber la veritat li hauria ensenyat que el que deia amb tanta seguretat era absolutament fals. Ni tan sols s'havia obert el període de prematriculació! I quan s'ha fet ha estat en igualtat de condicions per a tothom a partir del barem establert per l'Ajuntament.

No només això, després de dos mesos de funcionament de l'escola segueixen havent-hi places vacants. Evidentment mai es va prendre la molèstia de comprovar les seves paraules. La gravetat radica en què probablement segueix convençuda del que va dir i de que a Salt "tot ho fem per als de fora".

El tercer dels casos i últim dels que avui comentaré és un rumor que algú fa córrer –i aquest denota una certa mala gaita- també en relació a l'Ajuntament i la immigració: "Els dijous a la tarda tancaran la piscina perquè hi vagin les dones musulmanes". Home!, són ganes de tocar els nassos. Ni en el més al·lucinants dels somnis que pogués tenir un membre de l'equip de govern ni jo com alcalde se'ns hauria ocorregut aquesta idea. Primer, perquè va en contra dels principis més bàsics del laïcisme i igualtat de gènere amb que s'ha de comportar un ajuntament democràtic. Segon, perquè la piscina municipal és un equipament públic de gestió privada i aquesta està encomanada a la Unió de

Federacions Esportives Catalanes pels propers 35 anys. I tercer perquè com a filosofia de comportament mai he admès una discriminació racial com a criteri per funcionar. No entendre i propagar això és, com a mínim, de mal gust i tenir ganes d'embolicar la troca sense cap necessitat. Per tant, així queden les coses clares i ningú pot sentir-se enganyat: els habitatges en zones de creixement estan en funció del mercat i no es preveu cap trasllat de gent de cap zona en concret, a l'escola bressol encara queden places i no es predeterminen per a cap nen o nena en funció del seu origen i la piscina serà per a tothom que s'hi aboni o pagui l'entrada sense restriccions de dies ni horaris per a grups racials.

Col·laborar a propagar aquestes falsedats només aporta malestar i ens desmereix en conjunt com a municipi i als responsables municipals com a gestors.

Jaume Torramadé i Ribas

Participació ciutadana: L'Exemple del barri vell

Cada vegada estem més abocats a un món global. Aquesta és una realitat que, ens hi posem com ens hi posem, és ben certa i no permet dissimular-la ni amagar-la si volem construir un futur millor per nosaltres i els nostres fills. La rapidesa amb la qual coneixem les notícies d'arreu del món, la facilitat amb la que et despertes a Nova York, dines a París i dorms a casa, o l'intercanvi d'informació des de qualsevol lloc ens ho demostra.

Aquesta situació és un fet que no admet controvèrsies, és una realitat. Una altra cosa són les interpretacions que en podem fer, i les conclusions a les quals podem arribar a partir dels punts de vista particulars i de la visió del món que tenim. Però amb la mateixa certesa que afirmem que aquest món ens obliga a pensar d'una manera genèrica, també podem assegurar que ens porta a actuar d'una forma més local.

En el camp municipal, el desenvolupament de les noves tecnologies, la necessitat de treballar en programes europeus, la creació de nous llocs de treball de qualitat, la millora de les comunicacions, la importància de crear complicitats dins del territori comú per resoldre els problemes que afecten un conjunt de municipis, la mobilitat contínua dels ciutadans... fa necessari crear les eines apropiades per obtenir respostes satisfactòries. Els planejaments urbanístics, les decisions estratègiques per enfocar el futur, els agermanaments entre pobles de llocs molt diversos, la creació de nous espais industrials i comercials, l'establiment de zones d'oci o d'equipament o l'obligatorietat de trobar socis d'altres països per obtenir recursos dels fons europeus, entre d'altres, cada cop més necessiten d'un consens que supera l'àmbit purament local.

És impensable en l'actualitat creure que el que fem en un municipi no transcendeix més enllà. Amb això no pretenc negar la imprescindible autonomia de cada municipi, tot el contrari, és des d'aquesta independència i a partir de la defensa justa i coherent de cadascun dels ens locals, que hem de fer un esforç de concertació de les voluntats per arribar a un resultat millor. El procés d'entesa entre els ajuntaments necessita partir d'aquesta premissa: posar en comú les dificultats i problemes que cadascú té per, amb llibertat i responsabilitat, aplicar la millor solució a les qüestions plantejades.

El marc pot ser global i vàlid per un gran conjunt de municipis però necessàriament l'aplicació ha de ser individualitzada i adaptada a les peculiaritats específiques de cada indret. Autonomia, consens i cooperació han de ser tres dels eixos bàsics de les futures relacions intermunicipals. S'ha acabat el temps de la subordinació d'uns envers els altres per la raó que sigui –econòmica, social, demogràfica o política-, arriba el moment de la concertació, l'equilibri territorial i la complementarietat. Fruit d'aquests conceptes són cada vegada més habituals els consorcis, les mancomunitats, els consells d'alcaldes i les empreses participades per més d'un ajuntament. La suma de voluntats i esforços representa una autèntica economia d'escala, potencia els resultats i redueix els costos. Resultat: millora per al ciutadà.

Però aquest no era l'objecte final del meu escrit. Jo volia parlar de participació ciutadana. Però en un terreny molt planer, el que et trobes pel carrer –o al menys el que voldries trobar i et sents molt satisfet quan el perceps-. Podríem parlar de l'experiència de Porto Alegre i d'altres més propers que apliquen

sistemes similars, de les crides a referèndums més o menys significatius, de les campanyes d'iniciatives legislatives populars o de la recollida de signatures per reivindicar temes que escandalosament han passat per alt al sistema polític establert.

O també de les atzagaiades més o menys encertades –sempre en funció dels resultats i en una lectura a posteriori- a les quals ens tenen acostumats alguns candidats en dates properes a les eleccions: propostes de llei curosament estudiades per obtenir millores de resultats en determinats segments de població, idees sense consistència real però de forta càrrega mediàtica i promeses enlluernadores amb poca o nul·la capacitat de ser realitzades.

Un exemple de provocació premeditada dels electors l'he viscut aquests dies a Roma amb la proposta del dretà de l'Aliança Nacional Gianfranco Finni en relació al vot dels immigrants amb la voluntat de desmarcar-se dels seus socis de govern de la Lliga Nord (Umberto Bossi) i de Forza Italia (Silvio Berlusconi). El concepte de crisi de govern, eleccions anticipades i posar contra les cordes la majoria de govern el tenen ben après els italians. No és una crisi del sistema, és una manera de fer política i, probablement, indica una maduresa democràtica poc usual i encara menys estudiada. Caldria parlar a fons d'un país que viu de fa anys en una permanent "crisi" de govern, però que es manté dins dels set grans.

Però, com us deia, no volia parlar de grans conceptes de participació ciutadana. Només volia parlar de la participació ciutadana en els esdeveniments quotidians del poble. I com exemple la complicitat d'un gran nombre de ciutadans del Barri Vell de Salt en l'organització de la VI Fira del Cistell. Les institucions podem organitzar activitats i fins i tot fer despeses significatives perquè aquestes arrelin en els nostres veïns, però fins que no aconseguim la resposta d'un nombre prou important de ciutadans no has assolit l'objectiu.

Doncs bé, en aquesta fira hi hem arribat. Ha estat en la sisena edició. A les anteriors, la participació va ser prou notable, però en aquesta els veïns l'han fet seva. Liderats per una associació de recent creació, la del Barri Vell i Sector Autopista, molts veïns varen seguir la crida a posar motius ornamentals a balcons i carrers en relació a l'esdeveniment del cap de setmana. Feia goig passejar pels carrers engalanats per celebrar la Fira i veure a un costat i l'altre de carrer les idees i les composicions que havien creat ciutadans, habitualment anònims, però afortunadament compromesos amb el carrer, el barri i, en definitiva, el municipi. És una forma de participació activa massa sovint oblidada pels polítics més preocupats per instrumentalitzar les demandes ciutadanes que per satisfer-les.

La meua felicitació a l'Associació de Cistellers, al Museu de l'Aigua, a l'Associació del Barri Vell i Sector Autopista i sobretot a tots els veïns que heu col·laborat perquè la fira hagi estat un èxit. Amb la vostra actitud heu transformat una fira més en la Fira –en majúscula- del Barri Vell i de tot Salt. La participació ciutadana va i ha d'anar més enllà de tot el que exposat, però per a mi ha estat molt alligador aquest fet. La manifestació popular col·laborant en la decoració de tota la zona demostra la vitalitat i les ganes de fer poble de veïns i associació. Simplicitat, probablement direu alguns, d'acord; però sovint la senzillesa funciona. Una associació amb empenta, uns veïns amb ganes i que s'estimen el poble, un indret i un esdeveniment adequat. Els ingredients necessaris per obtenir la

participació ciutadana.

Jaume Torramadé i Ribas